

**İRƏVAN:
ENSİKLOPEDİK
FOTO-TOPLU**

I cild

Tərtib edənlər: **Cəfər CƏFƏROV**
filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

Cəlal ALLAHVERDİYEV
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Redaktor: **Buludxan XƏLİLOV**
filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

İrəvan: Ensiklopedik foto-toplu. Bakı, ADPU-nun
nəşriyyatı, 2019, 161 səh.

İSBN 978-9952-37-151-2

© C.Cəfərov, 2019

© C.Allahverdiyev, 2019

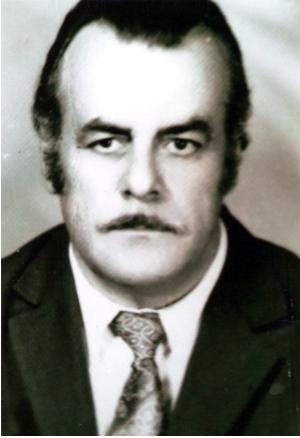
YURD NİSGİLLİ ZİYALILAR

Abbas Tahir 1912-ci ildə Qəmərli rayonun Məsimli kəndində anadan olmuşdur. 1931-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1928-ci ildən ədəbi yaradıcılığa başlamışdır. O, İrəvanda azərbaycan dilində yeganə mətbuat orqanı olan “Qızıl şəfəq” qəzetinin ən aktiv müxbirlərindən biri olmuşdur. A.Tahir 1943-cü ildə İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Dil-ədəbiyyat fakültəsini bitirmişdir. Onun 1934-cü ildə “İlham mənbəyi”, 1947-ci ildə isə “Qələbə baharı” adlı şeirlər kitabı nəşr edilmişdir.

Abdulla Mirzəyev 1915-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin fəallarından biri olmuşdur. O, İrəvanda azərbaycan dilində nəşr edilən “Zəngi” qəzetinin ən aktiv müxbirlərindən biri olmuşdur. O, 1937-ci ildə repressiyaya məruz qalmışdır.

Adil Yunis oğlu Süleymanov

1925-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İlk təhsilini İrəvan şəhəri “Kirov” (sonradan M.F.Axundov) adına orta məktəbdə almışdır. Təhsilini Pedaqoji Texnikumda davam etdirmişdir. 1944-1945-ci illərdə Zəngibasar rayonu, Necili kəndində müəllimlik fəaliyyətinə başlamışdır.

1945-1946-cı illərdə İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsinə (azərbaycan şöbəsi) daxil olmuş, 1948-ci ildə azərbaycan şöbəsi Bakıya köçürüldüyü üçün Bakışəhərinə getmək məcburiyyətində qalmışdır.

1948-1949-cu illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsini bitirmişdir. Təyinatla Şuşa şəhər orta məktəbində 1950-1952-ci illərdə Göyçay rayonu Kürdşaban orta məktəbində fizika-riyaziyyat müəllimi vəzifəsində çalışmışdır.

1952-1954-cü illərdə Bakı şəhəri “Kirov” rayonu 182 və 29 saylı orta məktəblərdə müəllim işləmişdir.

1954-cü ildən İrəvan M.F.Axundov məktəbində fizika-riyaziyyat müəllimi işləmişdir.

1974-cü ildən son (qaçqınlığa) günlərə qədər 1988-ci il həmin məktəbin direktoru vəzifəsində işləmişdir.

Aidə Salahova İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun azərbaycanlı bölməsində uzun müddət dərs demişdir. Hal-hazırda Neft Akademiyasında pedaqoji fəaliyyətinin davam etdirir.

Ağabəy İsmayıl bəy oğlu Bağır bəyov İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. O, İrəvan gimnaziyasını bitirdikdən sonra Kiyev Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirmişdir. O, bir sıra mühüm vəzifələrdə çalışmışdır.

Allahverdi Məhərrəmov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda milli maarifçiliyimizin inkişafında böyük rol oynamışdır. Ömrünün 50 ildən artıq bir hissəsini milli təhsilimizin inkişafına həsr etmişdir.

Bağır İbrahimxəlil oğlu Bağırov 1929-cu ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Kənd Təsərrüfatı Texnikumunu bitirmişdir. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmiş və 1950-ci ildə APİ-nin dil-ədəbiyyat fakültəsini bitirmişdir. Filologiya elmləri doktoru, professor B.Bağırov Gəncədə məktəb direktoru, C.Cabbarlı adına

Gəncə Dram Teatrının direktoru, Gəncə Dövlət Pedaqoji İnstitutunda müəllim və s. vəzifələrdə çalışmışdır.

Bala Əfəndiyev 1893-cü ildə Qərbi Azərbaycanın Qaraqoyunlu mahalında anadan olmuşdur. 1922-ci ildə “Ermənistan” K(b)P MK nəzdində “Azsaylı xalqlar şöbəsi”-nin müdiri, 1922-ci illərdə “Rəncbər”, 1924-cü illərdə isə “Zəngi” qəzetinin məsul redaktoru olmuşdur. O, 1921-ci ildən 1929-cu ilə qədər İrəvanda işlədiyi dövrdə “Ermənistan” KP MK-nın və MİK-in üzvü, respublika Daxili İşlər Komissarının müavini, MK-nın bölmə müdiri və “Ermənistan” İctimai Təminat Naziri vəzifələrində çalışmışdır. 1937-ci ildə repressiyaya məruz qalaraq güllələnmişdir.

Bayramov Həsən Bayram oğlu 1953-cü il mayın 1-də Qərbi Azərbaycanda, Krasnoselo rayonunun Toxluca kəndində qulluqçu ailəsində anadan olmuşdur.

1971-1975-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Filologiya fakültəsinə oxumuş, oranı fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir.

1989-cu ildə pedaqoqika üzrə fəlsəfə doktoru, 2017-ci ildə isə pedaqoqika üzrə elmlər doktoru adına layiq görülmüşdür.

1990-ci ildən 2014-cü ilədək ADPU-nun “Ümumi pedaqoqika” kafedrasının dosenti vəzifəsində çalışmış, 2014-cü ildən Dəmir Yolu və Metropoliten üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin direktoru olaraq, həm də Bakı Dövlət Universitetinin Pedaqoqika kafedrasında müəllim kimi əmək fəaliyyətini davam etdirir. Eyni zamanda 2012-ci ildən 9 saylı Binəqədi seçki dairəsi vəzifəsində çalışır.

Bağır Rzazadə 1908-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan gimnaziyasını bitirmişdir. 1923-cü illərdə İrəvanda fəaliyyət göstərən Rabifanda dərslər deyib. 1930-cu ildə İrəvan Pedaqoji İnstitutunun Rus dili fakültəsinə bitirmişdir. Ömrünün 45 ildən artıq hissəsini İrəvanda milli maarifimizin inkişafına həsr etmişdir.

Bahlul Yusifov 1903-cü ildə Vedibasarda anadan olmuşdur. 1920-ci ildə partizan hərəkətinə qoşularaq Abasqulu bəy Şadlinskinin yaratdığı “Qırmızı tabor”un tərkibində erməni daşnaklarına qarşı vuruşmuşdur. 1921-1926-cı illərdə Vedidə müəllim, 1927-ci ildə Amasiya rayonunda təlimatçı işləmişdir. 1933-cü ildə Zaqafqaziya Kommunist Universitetini bitirdikdən sonra İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumuna direktor təyin edilmişdir.

1952-ci ildə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək, tarix elmləri namizədi adına layiq görülmüşdür.

1950-ci ildən ömrünün sonuna kimi Neft və Kimya İnstitutunda müəllim, dosent, kafedra müdiri vəzifələrində çalışmışdır.

Azərbaycanın görkəmli alimi, coğrafiya elmləri doktoru, professor, akademik **Budaq Budaqov** 1928-ci ildə Zəngibasar rayonun Cobankərə kəndində anadan olmuşdur. 1945-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Məktəbini bitirmişdir. 1952-ci ildə isə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Coğrafiya fakültəsini bitirmişdir. 1955-ci ildə namizədlik, 1967-ci ildə isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir. 1976-cı ildə AMEA-nın müxbir, 1989-cu ildə isə həqiqi üzvü seçilmişdir. Uzun müddət Azərbaycan Respublikası Ağsaqqalar Şurasının sədri olmuşdur.

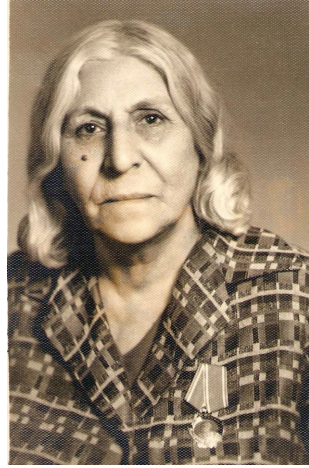

Buludxan Əziz oğlu Xəlilov

1966-cı ildə Amasiya rayonun El-lərkənd kəndində anadan olmuşdur. 1990-cı ildə ADPU-nun Filologiya fakültəsini bitirmişdir. 1992-ci ildə namizədlik, 1999-cu ildə isə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Filologiya elmləri doktoru, professor B.Xəlilov 2004-cü ildə “Tərəqqi”, 2001-ci ildə “İlin alimi”

və bir sıra mükafatlara layiq görülmüşdür. ADPU-da dekan, kafedra müdiri vəzifələrində çalışmışdır. Dil komissiyasının, yazıçılar birliyinin, jurnalist birliyinin üzvüdür.

Bülbül Hacı Məmməd Tağı qızı Kazımova 1887-ci ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. 1914-cü ildə İrəvan rus-müsəlman qız məktəbini bitirmişdir. 1918-ci ilin sonlarında İrəvanda müəllimlik etmişdir. O, Azərbaycanda və “Ermənistan”da neçə-neçə məktəbin, klub və mədəniyyət evinin əsasını qoymuşdur. Ömrünün 50 ildən artıq bir hissəsini İrəvanda Azərbaycan ictimai-mədəni həyatının inkişafına sərf etmişdir. Görkəmli maarif işçisi, ictimai xadim B.Kazımova bir çox orden və metallarla təltif edilmişdir. 1976-cı ildə Bakıda vəfat etmişdir.

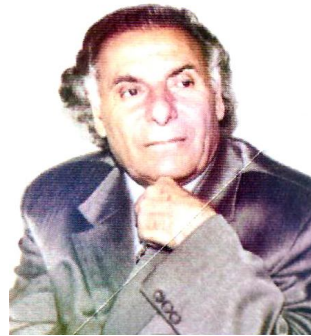

Cabbar Hüseyin oğlu Məcnunbəyov 20 iyun 1912-ci ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. 1918-ci ildə erməni daşnaklarının İrəvanda azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qətliaamlar zamanı Məcnunbəyovlar ailəsi də Türkiyəyə köçməyə məcbur olur. Sonra isə Məcnunbəyovlar ailəsi Azərbaycanda məskunlaşır. C.Məcnunbəyov

1927-ci ildə Bakı Pedaqoji Texnikumuna daxil olur. 1934-38-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatında şöbə müdiri, 1938-39-cu illərdə isə Uşaq və Gənclər Nəşriyyatında şöbə müdiri vəzifəsində çalışmışdır. 1941-ci ildə Partiya Tarixi İnstitutunda elmi işçi kimi çalışmışdır. Yazıçı, dramaturq C.Məcnunbəyov bir sıra əsərlərin müəllifidir. O, 1967-ci ildə Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

Cabbar Quliyev 1922-ci il may ayının 19-da İrəvan yaxınlığındakı Zəhmət kəndində anadan olmuşdur. 1961-1988-ci illərdə İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan şöbəsində təsviri sənət, incəsənət tarix və estetika fənnini tədris etmişdir. 1967-ci ildə “Əməkdar rəssam” fəxri adına layiq görülmüşdür.

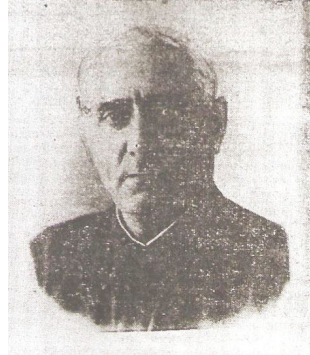
Onun yaradıcılığında Qərbi Azərbaycanın müxtəlif mənzərələri xüsusi yer tutur. “Ağrı dağı”, “Zəngi çayı”, “Göyçə gölü”, “Qaçqınlar” və s. tablolar onun əsəridir.

Cabbar Əsgər oğlu Əsgərzadə (Bağcaban) 1885-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İlk təhsilini mollaxanada almışdır. 1914-cü ildə İrəvanda ilk dəfə olaraq “Lək-lək” adlı həftəlik dərgi buraxmışdır. 1916-cı ildə Noraşendə (Şərurda) məktəb açır. 1919-cu ildə İrana köçməyə məcbur olur. Onun İrəvanda və İranda milli maarifçiliyimizin inkişafında böyük xidmətləri olmuş bir sıra məktəb və tərbiyə ocaqlarının açılması onun adı ilə bağlıdır.

Cahangir Ələkbərbəyov İrəvanda anadan olmuşdur. 1912-ci ildə Qori Müəllimlər Seminariyasını bitirmişdir. 1921-ci ildə “Ermənistan” Xalq Maarif Komissarlığında “xırda millətlər” şöbəsinin müdiri işləmişdir. Zaqafqaziya Kommunist Universitetini bitirmişdir.

Ceyran Məmməd qızı Zeynalova 1924-cü ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1943-cü ildən Amasiya rayonunda pedaqoji fəaliyyət göstərən Ceyran xanım ictimai fəaliyyətinə görə də müxtəlif orden və medallarla təltif edilmişdir. O, 1966-cı ildə “Əməkdar müəllim” adına layiq görülmüşdür.

Cəfər Əsəd oğlu Cəfərov 1932-ci ildə “Ermənistan”ın Əştərək ryonun Hamamlı kəndində anadan olmuşdur. 1948-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu, 1958-ci ildə isə Bakı Dövlət Universitetini bitirmişdir. 1966-cı ildə dissertasiya müdafiə edərək, filologiya elmləri namizədi, 1992-ci ildə isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir. Filologiya elmləri doktoru, professor Cəfər Cəfərov

10-a yaxın monoqrafik və dərsliyin 100-dən artıq elmi əsərin müəllifidir. Elmi və pedaqoji fəaliyyətinə görə “Əməkdar müəllim”, “Qabaqcıl təhsil işçisi” və s. fəxri ad və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Cəfər Ələkbərov İrəvanda anadan olmuşdur. Leninqradda ali təhsil olmuşdur. 1946-cı illərdə İrəvanda Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda ilk partiya təşkilatının sədri olmuş və hərbi fənni tədris etmişdir.

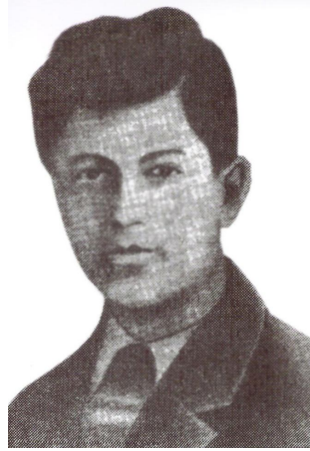

Cəlal Vaqif Oğlu Allahverdiyev İrəvan yaxınlığındakı Zəngibasar rayonunda anadan olmuşdur. Orta məktəbi bitirdikdən sonra ADDİ-nu bitirmişdir. 2008-ci ildə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almışdır. Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent C.Allahverdiyev 10-a qədər kitabın, 50-dən artıq elmi, publisistik

əsərin müəllifidir. Elmi, pedaqoji və ictimai fəaliyyətinə görə bir sıra fəxri fərman, diplom və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Əbülfət Rəhimov 1906-cı ildə Göyçə mahalının Zod kəndində anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1928-ci illərdə Basarkeçərdə nəşr olunan “Qırmızı Basarkeçər”, İrəvanda nəşr edilən “Zəngi”, “Qızıl şəfəq” qəzetlərində xeyli sayda şeirləri və məqalələri dərc edilmişdir. O, keçmiş SSRİ Yazıçılar İttifaqının üzvü, 1931-ci ildə isə “Ermənistan” Proletar Yazıçılar İttifaqının azərbaycanlı bölməsinin məsul katibi olmuşdur. O, İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin tərəqqisində fəal iştirak edən ziyalılarımızdan biri idi.

Əhməd Muxtar oğlu Məmmədov 1926-cı ildə İrəvan yaxınlığındakı Əştərək mahalının Sərimşəvəng kəndində anadan olmuşdur. 1948-51-ci illərdə Əştərək və Amasiya rayonunda müstəntiq, 1951-61-ci illərdə Basarkeçər rayonun prokuror köməkçisi, 1961-ci ildən 1969-cu ilə qədər isə Basarkeçər rayonun prokuroru vəzifəsində çalışmışdır. 1971-ci ildə Respublika

Prokurorluğunun istintaq şöbəsinin prokuroru, sonra isə Sisian, Görüs, Qafan, Meğrı rayonları üzrə zona prokuroru vəzifəsində çalışmışdır.

Əkbər Yunis oğlu İrəvanlı 1921-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1948-ci ildə İrəvan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinin şərq şöbəsini bitirmişdir. 1938-ci ildə “Sovet Ermənistan”ı qəzetində ədəbi işçi, Ağbabada, Basarkeçərdə müəllim işləmişdir. Nəsir, dramaturq Ə.İrəvanlı 1940-ci ildə “Ermənistan” Proletar

Yazıçılar Cəmiyyətinin azərbaycanlı şöbəsinin müdiri işləmişdir. 1947-ci ildə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi adına layiq görülmüş, uzun müddət İrəvan Pedaqoji İnstitutunda Azərbaycan dili kafedrasının müdiri olmuşdur.

Ələmdar Haşimov İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvanda Azərbaycan ictimai-siyasi və mədəni həyatında fəal iştirak etmişdir. O, “Qızıl şəfəq” qəzetinin redaktor əvəzi olmuş, Ali Sovetin deputatı olmuşdur.

Əli Abbas Ağa oğlu Fərəcov

1927-ci ildə iyun ayının 7-də İrəvan şəhərinin Dərinbulaq məhəlləsində anadan olmuşdur. O, İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1951-ci ildə Bakı Dövlət Universitetini bitirmişdir. Əli müəllim 1965-ci ildə namizədlik 1972-ci ildə isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir. O, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində dosent, professor, dekan, institutun “Elmi əsərləri”nin məsul katibi kimi vəzifələrdə çalışmışdır.

Əli Ağayev İrəvanda anadan olmuşdur. 1950-ci illərdə İrəvanda milli maarifimizin inkişafında onun da xidmətləri vardır. İrəvanın tanınmış ziyalılarından biri olmuşdur. Onun xidmətləri bu gün də minnətdarlıqla yad edilir.

Əbdil Cəlil oğlu Cəlilov 1912-ci ildə Vedibasar rayonun Böyük Vedi kəndində anadan olmuşdur. O, 1933-cü ildə Amasiya rayon Komsomol Komitəsinin siyasi təhsil şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin edilmişdir. 1939-cu ildə Amasiya rayon Komsomol Komitəsinin birinci katibi vəzifəsində çalışmışdır. O, İrəvanda Ali Kommunist Kənd Təsərrüfatı məktəbini və İrəvandakı İkiillik Müəllimlər

İnstitutunu bitirmişdir.

Əli Şahin 1910-cu ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. İrəvan Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun azərbaycanlı şöbəsini bitirdikdən sonra 1933-cü ildə hərbi xidmətə yollanmışdır. Onun “Qızıl şəfəq” qəzetində xeyli şeirləri dərc edilmişdir. 1935-ci ildə onun “Dəmir axın” adlı

şeirlər kitabı İrəvanda nəşr edilmişdir.

Əbülfət İbrahim 1912-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. O, 1929-cu ildən ədəbi yaradıcılığa başlamış və həmdə tərcüməçi kimi fəaliyyət göstərmişdir. Ə.İbrahim “Qızıl şəfəq” qəzetinin ən fəal müxbirlərindən biri olmuşdur.

Əhməd Əhmədov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan ictimai-siyasi və mədəni həyatının formalaşmasında və inkişafında böyük rol oynamışdır. O, 1929-cu ildə “Ermənistan” MK-nin nəzdində “Azyaşlı xalqlar şöbəsi”nin müdiri vəzifəsində çalışmışdır.

Əli Yüzbaşıyev İrəvanda anadan olmuşdur. O, 1928-ci ildə İrəvanda fəaliyyət göstərən Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun azərbaycanlı şöbəsinin müdiri olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan maarifinin tərəqqisində onun da böyük rolu olmuşdur.

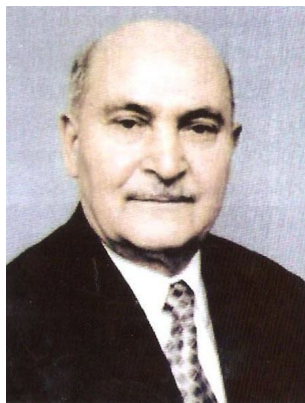

Xədicə Əsgər bəy qızı Kəngərliński 1914-cü ildə İrəvanda anadan olmuşdur. Xədicə xanım Bakı Darülfünunu bitirmiş, sonra isə Gəncə Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. İrəvanda pedaqoji fəaliyyət göstərən Xədicə xanım 1930-cu ildə BDU-ya daxil olmuşdur. 1937-ci ildə repressiyaya məruz qalmışdır.

Əsgər Cəfərov Qərbi Azərbaycanda anadan olmuşdur. O, 1947-ci illərdə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunun direktoru vəzifəsində çalışmışdır. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmişdir.

Əyyub Teymur oğlu Əzizov 1934-cü ildə Zəngibasar rayonunun Mehmandar kəndində anadan olmuşdur. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmişdi. 1957-ci ildə Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin kimya fakültəsini bitirmişdir. 1961-ci ildən 1987-ci ilə kimi BDU-da assistent, dosent, 1987-ci ildən isə Qeyri-üzvi Kimya kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışmış, 2000-ci ildə “Əməkdar müəllim” adına və bir

sıra fəxri fərman və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Əziz Yusif oğlu Ələkbərli

1960-cı il oktyabrın 5-də Vedi rayonunun Qaralar kəndində anadan olmuşdur. Qaralar kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra BDU-nun filologiya fakültəsini bitirmiş, bir müddət müəllim işləmişdir. AMEA-da Nizami adında Ədəbiyyat və Folklor İnstitutunda müxtəlif vəzifələrdə çalışmışdır. 1992-ci ildə namizədlik, 2019-cu ildə isə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Azərbaycan Yazıçılar və Jurnalistlər birliyinin üzvüdür, 50-yə yaxın kitabın müəllifidir.

Əziz Yunis oğlu Süleymanov

1909-cu ildə mart ayının 1-də İrəvanda anadan olmuşdur. Bakı Teatr Texnikumunu bitirdikdən sonra 1923-cü ildə İrəvanda C.Cabbarlı adına Azərbaycan Dövlət Dram Teatrında fəaliyyət göstərir. 1949-1952-ci illərdə Zəngibasar rayon mədəniyyət şöbəsinin müdiri, 1954-1966-cı illərdə “Ermənistan” Mədəniyyət Nazirliyində baş təlimatçı, 1966-cı ilin sonrasında Azərbaycanlı Teatrının direktoru vəzifəsində çalışır. Yazıçı, dramaturq, tərcüməçi Əziz Süleymanovun İrəvan və Naxçıvan Dram Teatrının səhnəsində xeyli pyesləri tamaşaya qoyulmuşdur.

Əziz Əzizov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda milli maarifimizin inkişafında xidmətləri olan fədakar müəllimlərdən biri də Əziz Əzizov olmuşdur. O, İrəvanda nəşr edilən “Qızıl şəfəq” qəzetinin fəal müxbirlərindən biri olmuşdur.

Əziz Nağıyev İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvanda fəaliyyət göstərən azərbaycanlı məktəblərində uzun müddət müəllim, direktor və s. vəzifələrdə işləmiş, milli maarifimizin və mədəniyyətimizin tərəqqisində böyük rol oynamışdır.

Fatma Məhəmməd qızı Əfəndiyeva 1906-cı ildə Dilican qəzasının Çaykənd kəndində anadan olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan Qadınlar klubu, teatr, mətbuat, mədəni-maarif və s. sahələrdə fəal iştirak etmişdir. 1929-cu-30-cu illərdə Tiflisdə, 1930-cu-37-ci illərdə Bakıda yaşamış və fəaliyyət göstərmişdir. 1938-ci ildə repressiyaya məruz qalmışdır.

Fatma Qədimova İrəvanda anadan olmuşdur. O, ömrünün 50 ildən artıq bir hissəsini İrəvanda Azərbaycan təhsilinin inkişafına həsr etmişdir. 1900-cu illərdən müəllimlik fəaliyyəti göstərən Fatma xanım fədakar pədaqoji fəaliyyətinə görə “Lenin ordeni”, “Əməkdar müəllim” və s. orden və medallara layiq görülmüşdür.

Fərhad Fərhadov 27 sentyabr 1929-cu ildə Zəngibasar rayonun Rəncbər kəndində anadan olmuşdur. O, 1933-cü ildə İrəvan Azərbaycanlı Pədaqoji Texnikumuna daxil olmuş və oranı fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. 1941-ci ildə Azərbaycan Pədaqoji İnstitutunu bitirdikdən sonra İrəvan Azərbaycanlı Pədaqoji Texnikumunda dərslər demişdir. Filologiya elmləri doktoru, professor Fərhad

Fərhadov uzun müddət Azərbaycan Pədaqoji Universitetində müəllim, dosent, kafedra müdiri və dekan vəzifələrində işləmişdir.

Fərrux Rizayev İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvan Dövlət Pədaqoji İnstitutunun azərbaycanlı bölməsində uzun müddət dərslər demişdir.

Həbib Məhəmmədzadə İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvanın tanınmış Məhəmmədzadələr nəslindən idi. H.Məhəmmədzadə uzun müddət İrəvanda fəaliyyət göstərən İrəvan Azərbaycanlı Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun və İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunun direktoru olmuşdur. O, 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmişdir.

Həbib Rəhim oğlu Həsənov 5 avqust 1922-ci ildə Nor-Bayazıt rayonun Ağzıbir kəndində anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. Nor-Bayazıt rayonun Ağqala, Ağzıbir kənd məktəbin direktoru olmuşdur. İkiillik partiya məktəbini bitirib. 1953-cü-56-cı illərdə Üçmüədzin Partiya Komitəsinin 2-ci katibi vəzifələrində işləmişdir. 1960-74-cü illərdə “Sovet Ermənistan”ı qəzetinin baş redaktoru olmuş, 1974-cü ildə Azərbaycanın Tovuz rayonuna partiya komitəsinin 1-ci katibi, 1980-ci illərdə Azərbaycan Meşə Təsərrüfatı Naziri vəzifəsində çalışmışdır.

Həmid Zeynalabdin oğlu Əliyev 192....-ci ildə Qaraqoyunlu mahalının Əmirxeyir kəndində anadan olmuşdur. 1939-cu ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumu bitirdikdən sonra Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun Tarix fakültəsinə daxil olmuşdur. O, 1954-cü ildə dissertasiya müdafiə edərək, tarix elmləri namizədi, 1967-ci ildə isə tarix elmləri doktoru elmi dərəcəsinə

nə layiq görülmüşdür. Professor H.Əliyev 100-dən artıq elmi əsərin 10 monoqrafiyanın müəllifi olmuş, “Əməkdar mədəniyyət işçisi”, “Birinci dərəcəli Vətən Müharibəsi”, “Qırmızı əmək bayrağı” ordenləri ilə təltif edilmişdir. O, 2005-ci ildə Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

Həsən İbrahim oğlu Mirzəyev 1927-ci ildə noyabr ayının 26-da Qərbi Azərbaycanın Dərələyəz mahalının Qovuşuq kəndində anadan olmuşdur. Görkəmli alim, ictimai-siyasi xadim H.Mirzəyev 1965-ci ildə namizədlik, 1987-ci ildə isə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Professor H.Mirzə 25 ildən artıq ADPU-da

Müasir Azərbaycan dili kafedrasının müdiri, Milli Məclisin deputatı olmuşdur. O, “Şöhrət” ordeni, “Əməkdar elm xadimi”, prezidentin fərdi təqaüdünə layiq görülmüşdür. Uzun müddət Respublika Ağsaqqalar Şurasının sədr müavini kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Həsən bəy Qazıyev 1879-cu ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1896-cı ildə İrəvan Müəllimlər Seminariyasını bitirmişdir. Sonra isə Uluxanlı məktəbində dərs demişdir. O, İrəvan quberniyası müsəlmanlarının dini icmasının üzvü idi. O, 1918-ci ildə Naxçıvana köçmüş və müxtəlif məktəblərdə dərs demişdir. Əməkdar müəllim Həsən bəy Qazıyev

ömrünün

böyük bir hissəsini milli maarifçiliyimizin inkişafına həsr etmişdir. O, 1950-ci ildə vəfat etmişdir.

Hüseyn Nəcəfov İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvanda nəşr edilən “Zəngi” qəzetində şöbə müdiri vəzifəsində çalışmışdır. Onun

İrəvanda

Azərbaycan mətbuatının inkişafında rolu olmuşdur.

Hüseyn Vəkilov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda azərbaycanlı məktəblərinin formalaşmasında və idarə edilməsində xüsusi rolu olmuşdur. Milli maarifçilik sayəsində səmərəli fəaliyyət göstərmişdir.

İsfəndiyar bəy (Muğanlinski) Məhəmmədli oğlu Sultanov 1886-cı ildə İrəvan quberniyasının Ücmüədzin qəzasının Əkərək kəndində anadan olmuşdur. O, İrəvan gimnaziyasını bitirdikdən sonra Peterburq Universitetinin Hüquq fakültəsinə daxil olmuşdur. İsfəndiyar bəy hüquqşünas kimi fəaliyyət göstərməklə yanaşı həm də pedaqoji

fəaliyyət göstərmişdir. O, 1937-ci ildə repressiyaya məruz qalmışdır.

İsrafil Süleyman oğlu Məmmədov 1927-ci ildə Meğri rayonunda anadan olmuşdur. əməkdar jurnalist, nasir, publisist və ictimai xadim İ.Məmmədov müxtəlif vəzifələrdə çalışmış və “Ermənistan” SSRİ-nin Maarif Nazirinin müavini, “Sovet Ermənistanı” qəzetinin redaktoru və s. vəzifələrdə çalışmışdır. Tarix elmləri namizədi İ.Məmmədov Dövlət Mükafatı Laureatı adına və bir sıra orden, medal və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Kazım Hüseyin oğlu Novruzov

1935-ci ildə Amasiya rayonunda anadan olmuşdur. Amasiya rayonunun Göllü, Güllüçə, Qarabulaq, Qızılkənd məktəblərində müəllim, məktəb direktoru vəzifələrində çalışmışdır. Səmərəli pedaqoji fəaliyyətinə görə “Maarif əlaçısı” adına layiq görülmüşdür. Amasiya rayonunda “Əmək” qəzetində partiya həyatı şöbəsində müdir, “Ermənistan” MK-nin mətbuat orqanı olan “Sovet Ermənistan”ı qəzetinin hori-Pəmbək zonası üzrə müxbiri və rəhbəri olmuşdur. “Sumqayıt” və “Vətən səsi” qəzetlərində çalışmışdır. Mətbuat sahəsindəki xidmətlərinə görə “Əməkdar jurnalist” fəxri adına layiq görülmüşdür.

Köçəri Adil oğlu Nağıyev

1966-cı il aprelin 22-də Zəgibasar rayonunun Yuxarı Necili kəndində anadan olmuşdur.

1988-ci ildə digər həmyerliləri kimi, Nağıyevlər ailəsi də erməni şovinstləri tərəfindən doğma yurtdan qovulmuş, Bakıda məskunlaşmağa məcbur olmuşlar. El-obasına, millətinə qarşı bu haqsızlığı həzm

edə bilməyən Köçəri Nağıyev burada xalq hərəkatının fəal iştirakçısına çevrilmiş, ilk işi didərgin salınmış soydaşlarımızı və onları haqsız hücumlardan qorumaq, problemlərinin həllinə çalışmaq olmuşdur. Bu məqsədlə “Zəngəzur” Cəmiyyətini yaratmağa nail olmuş və ona sədrlik etmişdir.

Kövsər Tarverdiyeva Məhəmməd qızı 14 iyul 1914-cü ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1931-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumu bitirdikdən sonra, 1933-cü ildə indiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə daxil olmuşdur. 1952-ci ildə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi

almışdır. 1939-cu illərdə Pedaqoji Universitetdə dekan vəzifəsində çalışmışdır. Xalq maarifi sahəsində uzun müddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Azərbaycan Ali Sovetinin fəxri fərmanları, “Əməkdar ali məktəb işçisi”, “Əmək veterani” və s. orden və medallara layiq görülmüşdür.

Kübra Məmmədova İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Qadınlar klubunun bir müddət müdiri olmuşdur. İrəvan şəhər sovetinin deputatı olmuş, milli maarifimizin tərəqqisində böyük xidmətləri olmuşdur.

Qadir İsmayıl oğlu İsmayılzadə İrəvanda anadan olmuşdur. 1948-ci ildə Bakıya deportasiya edilmişdir. API-ni bitirmişdir. İctimai xadim Qadir İsmayılzadə uzun müddət İmişli rayonunda birinci katib və s. vəzifələrdə çalışmışdır.

Qasım Mustafayev 1928-ci ildə Amasiya rayonun Güllübulaq kəndində anadan olmuşdur. 1947-ci İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbini bitirmişdir. 1951-ci ildə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunu bitirdikdən sonra 1956-cı ilədək Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda çalışmışdır. Riyaziyyat elmləri namizədi, dosent Q.Mustafayev 1979-cu ildən 1984-cü ilədək Naxçıvan Pedaqoji İnstitutunun prorektoru, 1984-cü ildən 1987-ci ilədək isə rektor əvəzi vəzifəsində çalışmışdır.

Qəşəm Novruz oğlu Aslanov

1935-ci ildə Göycə mahalının Kəşəmən kəndində anadan olmuşdur. O, 1947-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumuna daxil olmuşdur. Sonra isə Bakı Dövlət Universitetini, Moskvada Ali Partiya məktəbini bitirmişdir. O, 1970-ci illərdə “Azərbaycan gəncləri” qəzetinin redaktoru, 1972-ci illərdə Şuşa rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi, 1975-84-cü illərdə isə İsmayıllı və Abşeron rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi işləmişdir.

Qəşəm Cəlil oğlu Şahbazov

1902-ci ildə Qəmərli rayonunda anadan olmuşdur. Gəncə Kənd Təsərrüfatı İnstitutunu bitirmişdir. 1941-ci ildə “Sovet Ermənistan” qəzetində Kənd təsərrüfatı şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışmışdır. Bir sıra Azərbaycanlı rayonlarında mühüm vəzifələrdə çalışan Q.Şahbazov 1947-ci il-

lərdə Zəngibasar rayonun birinci katibi olmuşdur.

Qurban Məsimov

İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda nəşr edilən “Zəngi” qəzetinin ən fəal müxbirlərindən biri olmuşdur. O, İrəvanda milli mətbuatımızın formalaşmasında böyük rol oynamış, “Zəngi” qəzetində şöbə müdiri kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Leyla Adil qızı Süleymanova 1955-ci il yanvarın 12-də İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. 1972-ci ildə Puşkin adına məktəbi bitirib. Həmin ildə X.Abovyan adına İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutuna daxil olub. 1976-cı ildə oranı müvəffəqiyyətlə bitirib. 1971-ci ildə SSRİ idman gimnastikası üzrə idman ustası adına layiq görülmüşdür.

1972-ci ildə qızlar arasında “Ermənistan” çempionu adını alıb və fəxri fərmanla təltif olunub. Moskva şəhərində İdman gimnastikası üzrə keçirilən yarışlarda iştirak edərək 2-ci dərəcəli Diplomla təltif olunub.

Leyla Süleymanova çoxsaylı idmanda qazandığı nailiyyətlərə görə çoxsaylı mükafatlarla təltif olunub. Daha sonra Bunu da Olimpik Rezerv İdman məktəbində gimnastika üzrə məşqçi işləmişdir. Bakıda Uşaq Gənclər İdman məktəbində 2015-ci ilə qədər direktor vəzifəsində işləmişdir.

Mehdi Kazımov 1890-cı ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. O, İrəvan gimnaziyasını bitirmişdir. M.Kazımov 1922-ci ildə “Ermənistan” Xalq Maarif Komissarlığı yanında “Azlıqda qalan millətlər bürosu”nun müdiri, 1925-ci ildə İrəvan Yeni Türk Əlifba Komitəsinin sədr əvəzi, 1924-cü ildən 1932-ci illərdə və sonralar isə müxtəlif vaxtlarda İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumun direktoru, 1932-1933-cü illərdə “Ermənistan”

Proletar Yazıçılar Cəmiyyətinin azərbaycanlı bölməsinin məsul katibi vəzifələrində çalışmışdır.

Mehdi bəy Əsəd bəy oğlu İsmayılov 1888-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. O, 1910-17-ci illərdə Moskva Kommersiya İnstitutunda iqtisadi ixtisası üzrə təhsil almışdır. 1920-ci ildə Bakıda kəndli partiya məktəbinin direktoru 1925-ci ildə isə AK(b) PMK-da təbliğat-təşviqat şöbəsinin müdiri, ÜİK(b) P Zaqafqaziya Komitəsində məsul təbliğatçı,

1933-cü ildə Azərbaycan Sosial-İqtisad İnstitutunun və 1939-cu ildə Azərbaycan Ticarət-Kooperativ İnstitutunun direktoru vəzifələrində çalışmışdır.

Məhərrəm Abbasəli oğlu Hüseynov 1945-ci ildə Göyçə mahalının Şorca kəndində anadan olmuşdur. Ardanış kənd məktəbini bitirdikdən sonra indiki BDU-nun filologiya fakültəsinə daxil olmuşdur. 1975-1989-cu illərdə İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun azərbaycanlı şöbəsində baş müəllim, dosent kimi çalışmışdır. Filologiya elmləri doktoru, professor M.Hüseynov ADPU-da dekan müavini vəzifəsində çalışır. 10-dan artıq kitabın 120-dən artıq elmi əsərin müəllifidir.

Məmməd Həsənov Qərbi Azərbaycanda anadan olmuşdur. O, İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbində riyaziyyat fənnini tədris etmişdir. İrəvan ziyalıları arasında böyük nüfuza malik idi.

**Məmməd
Yusifzadə**

İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda milli maarifimiz və ədəbi-mədəni mühitin tərrəqisində böyük fəaliyyət göstərmişdir.

Məmmədəli Məmmədcəfər oğlu Məhərrəmov Amasiya rayonunda anadan olmuşdur. O, 1946-cı ildə İrəvan Pedaqoji İnstitutuna daxil olmuş, amma tarixin ən ədalətsiz hadisələrindən olan 1948-ci deportasiyası ona təhsilini Bakıda davam etdirməyə imkan verməmişdir. O, BDU-nun Fizika-riyaziyyat fakültəsini bitirdikdən sonra Amasiya rayonuna qayıtmış öz pedaqoji fəaliyyətini uğurlu davam etdirmişdir.

Məmmədəli müəllim səmərəli pedaqoji fəaliyyətinə görə bir sıra orden və medallarla təltif edilmişdir.

Məmmədtağı İbrahim oğlu Cəfərov 1936-cı ildə Amasiya rayonunda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Kənd Təsərrüfatı Texnikumunu bitirmişdir. 1959-cu ildə Gəncə Kənd Təsərrüfatı İnstitutunu bitirmişdir. Kənd Təsərrüfatı elmləri doktoru, professor, akademik M.Cəfərov müxtəlif vəzifələrdə işlənmiş, uzun müddət Kənd Təsərrüfatı Akademiyasının rektoru, Azərbaycan Ziyalılar Cəmiyyəti

İH-nin sədri və s. vəzifələrdə çalışmış, bir sıra orden, medal və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Mənzərə Məşədi Abbas qızı Cəfərova 1937-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunu bitirmişdir. İrəvanda pedaqoji fəaliyyət göstərən Mənzərə xanım sonralar müəllimlik fəaliyyətini Bakıda davam etmişdir. 1998-ci ildə “İlin müəllimi”, 2007-ci ildə isə “Əməkdar müəllim” və bir sıra fəxri fərman və mükafatlara layiq görülmüşdür.

M.Əsədov İrəvanda anadan olmuşdur. O, ictimai-siyasi fəaliyyəti ilə İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin inkişafına öz tövhəsini verən ziyalılarımızdan biri olmuşdur.

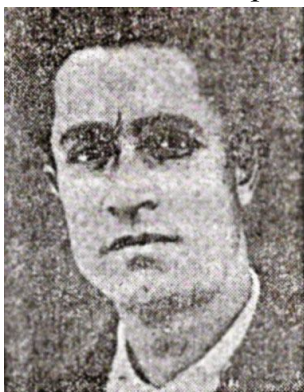
Mir Yusif Mirbabayev 1889-cu ildə İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvan gimnaziyasını bitirmişdir. 1916-cı ildə isə Moskva Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirmişdir. O, 1927-ci illərdə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda dərs demişdir. İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitində fəal iştirak edən Mir Yusif Mirbabayev 1946-cı illərdə AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun direktoru və bir sıra vəzifələrdə işləmişdir. O, elmi fəaliyyətinə görə bir sıra mükafatlara layiq görülmüşdür.

Mirzə Ələsgər Rzazadə 1892-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1920-ci ildə İrəvanda tam olmayan orta məktəbə müdir təyin edilmişdir. Bölgədə böyük nüfuza, yüksək sava-
da malik olduğundan hamı ona “Mir-
zə” deyə müraciət edərdi. İrəvan
bölgəsində qabaqcıl, fədakar milli
maarifçilərimizdən biri olmuşdur.

Mustafa Hüseynov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda milli maarifimizin, mədəniyyətimizin formalaşmasında və inkişafında onun da müstəsna xidmətləri olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin aparıcı fiqurlarından biri idi. 1926-cı ildən 1935-ci illərədək İrəvanda Azərbaycan dilində nəşr edilən “Zəngi”, “Qızıl şəfəq” qəzetinin baş redaktoru olmuşdur. 1937-ci ildə amansız repressiyaya məruz

qalaraq güllələnmişdir.

Mustafa Mustafayev İrəvan-
da anadan olmuşdur. 1934-cü il-
lərdə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji
Texnikumuna rəhbərlik etmişdir.
İrəvanda milli maarifimizin inkişaf-
ında xidmətləri olan M.Mustafa-
yev 1937-ci ildə repressiyaya mə-
ruz qalmışdır.

Mirzə Cabbar Məmmədzadə 1882-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1902-ci ildə İrəvan Müəllimlər Seminariyasını bitirmişdir. Uzun müddət Naxçıvanda, İrəvanda müəllimlik etmişdir. 1920-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində, Politeknik İnstitutunda çalışmışdır. Professor C.Məmmədzadənin Azərbaycan maarifinin

və elminin inkişafında müstəsna xidmətləri olan böyük ziyalılarımızdandır.

Murtuza Muradov İrəvanda anadan olmuşdur. “Zəngi” qəzetinin ilk yaradıcılarından biri olmuşdur. O, qəzetin işıq üzü görməsində və onun təbliğində böyük rol oynamış, İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin inkişafına öz tövhesini vermişdir.

Nazim Yusif oğlu Mustafayev 1957-ci ildə Amasiya rayonunu Güllübulaq kəndində anadan olmuşdur. 1977-ci ildə BDU-nun riyaziyyat fakültəsini bitirmişdir. O, 1992-1993-cü illərdə AMEA-nın Fəlsəfə Hüquq İnstitutunda, Milli Münasibətlər İnstitutunda, 2003-cü ildə AMEA-nun Tarix İnstitutundamüxtəlif elmi vəzifələrdə çalışmışdır.

Tarix elmləri namizədi, Dövlət Mükafatı Laureatıdır.

Nəriman Əliyev 1911-ci ildə Böyük Vedidə anadan olmuşdur. 1929-cu ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumu bitirdikdən sonra, 1930-cü ildə Azərbaycan Tibb Universitetinə daxil olur. O, 1948-ci ildə tibb elmləri namizədi, 1970-ci ildə isə tibb elmləri doktoru elmi dərəcəsi almışdır. Əməkdar elm xadimi, professor Nəriman Əliyev bir sıra orden və medallarla təltif edilmişdir.

Nəzər Abdulla oğlu Paşayev 1908-ci ildə Böyük Vedidə anadan olmuşdur. 1930-cü ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1936-cı ildə isə Azərbaycan Dövlət Universitetini bitirmişdir. 1949-cu ildə dissertasiya müdafiə edərək, tarix elmləri namizədi, 1960-cı ildə isə tarix elmləri doktoru elmi dərəcəsinə layiq görülmüşdür. Professor N. Paşayev uzun müddət Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində “Azərbaycan tarixi” kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışmışdır.

Nəriman Kazımov 1926-cı ildə Böyük Vedi kəndində anadan olmuşdur. 1939-cu ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1955-ci ildə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika-riyaziyyat fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. 1955-ci ildə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika-riyaziyyat fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. 1975-ci ildə dissertasiya müdafiə edərək pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

Orucəli Hüseynqulu oğlu Rzayev 1956-cı ilin mayında Uluhanlı kəndində anadan olub.

1973-cü ildə orta məktəbi, 1977-ci ildə H.Zərdabi adına GDPI-nin Fizika-riyaziyyat fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirib, 1988-ci ildən ÜTF kafedrasında müəllim, 1990-cı ildən mühəndis, pedaqoji fakültədə dekan müavini, 1991-ci ildən ÜTF kafedrasında baş müəllim vəzifələrində çalışıb. 1994-cü ildən ÜTF kafedrasının dosenti, 1996-cı ildən ÜTF kafedrasının müdiri, 1997-ci ildən institutun tədris işləri üzrə prorektoru vəzifəsində işləmişdir.

Rauf Adil oğlu Süleymanov

1949-cu ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. Rauf Süleymanov İrəvan Dövlət Universitetinin fizika fakültəsini bitirmişdir. AMEA-da elmi fəaliyyətə başlamışdır. O, 1976-cı ildə namizədlik, 1985-ci ildə isə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Dövlət Mükafatı laureatı, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor R.Süleymanovun Azərbaycan və Türkiyənin elm və təhsil potensialının inkişafında böyük rolu olmuşdur.

Rəziyə İsmayılova 1917-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. O, 1944-cü illərdə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda dərs demişdir. 1950-ci illərdə Azərbaycana deportasiya olunmuşdular. Ömrünün sonunadək Bakı şəhərində pedaqoji fəaliyyətini davam etdirmişdir.

Rəziyə Hacı Həsən qızı Abdullayeva 1913-cü ildə sentyabr ayının 29-da İrəvanda anadan olmuşdur. 1931-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1931-ci illərdə İrəvanda pedaqoji fəaliyyət göstərən Rəziyə xanım 1941-ci ildə İrəvan Pe-

daqoji İnstitutunun azərbaycanlı şöbəsinin dil-ədəbiyyat fakültəsinə daxil olur. O, 1941-ci ildə İrəvanda “Kirov” adına Azərbaycanlı Qızlar məktəbinin direktoru təyin edilir. 1940-ci ildə “Əməkdar müəllim” adına layiq görülən Rəziyə xanım 1953-cü ildə SSRİ Ali Sovetinin deputatı olmuşdur.

Riza Axundov İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvanda Azərbaycan ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etmiş, bir sıra mühüm vəzifələrdə çalışmışdır. O, “Ermənistan”da türk gənclər hərəkatının ilk rəhbəri olmuşdur. Eyni zamanda “Ermənistan” MK-nin üzvü olmuşdur.

Rza Məmməd oğlu Şeyxzadə

1900-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. O, Abbasqulu bəy Şadlinskiyin yaratdığı “Qırmızı tabor”un tərkibində erməni daşnaklarına qarşı vuruşmuşdur. R.Şeyxzadə 1921-1958-ci illərdə Vedibasər, Amasiya, Qafan və s. rayonlarda Rayon İcraiyyə Komitəsinin sədri, “Ermənistan” Mərkəzi İcraiyyə Komitəsində

məsul işçi kimi çalışmışdır. “Ermənistan” Ali Sovetinin deputatı olmuş və müxtəlif vəzifələrdə çalışmışdır.

Rza Xəlil oğlu Vəlibəyov

1903-cü ildə “Ermənistan”ın Talin rayonun Əkərək kəndində anadan olmuşdur. O, 1922-ci illərdə İrəvanda bir sıra mühüm vəzifələrdə çalışmış, Vedibasər rayon İcraiyyə Komitəsinin sədri olmuşdur. 1928-ci ildə Zaqafqaziya Kommunist Universitetini bitirdikdən sonra Basarkeçər rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi 1930-cu ildə (qısa müddət) “Qızıl şəfəq” qəzetinin məsul katibi və eyni zamanda “Ermənistan” Proletar Yazıçılar Cəmiyyətinin azərbaycanlı bölməsinin məsul katibi olmuşdur.

1937-ci ildə “Ermənistan”ın Xalq Komissarları Sovetinin sədrinin müavini, dəfələrlə “Ermənistan” SSR Ali Sovetinin və SSRİ Ali Sovetinin deputatı olmuş, “Ermənistan” SSR-nin Maarif Nazirinin müavini vəzifəsində çalışmışdır.

Sabir Cəlal oğlu Əsədov 1926-cı ildə Qafan rayonunda anadan olmuşdur. 1954-1964-cü illərdə “Sovet Ermənistanı” qəzetində şöbə müdiri, bir müddət İrəvan Azərbaycanlı Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun direktor işləmişdir. Uzun müddət İdman Akademiyasında fəlsəfə kafedrasının müdiri işləmiş, ictimai xadim, jurnalist, pedaqoq, professor S.Əsədov bir sıra mükafatlara layiq görülmüşdür. 1967-74-cü illərdə Azərbaycan Ensiklopediyasında “Fəlsəfə və Tarix” redaksiyasının müdiri işləmişdir.

Sabir Əkbər oğlu Rizayev İrəvanda anadan olmuşdur. İncəsənət sahəsində tanınmış görkəmli ziyalılarımızdan biri olan sənətsünaslıq elmləri doktoru S.Rizayev 1963-cü ildə “Ermənistanda Azərbaycan teatri”, 1972-ci ildə “Zaqafqaziya xalqları incəsənətinin qarşılıqlı əlaqələri” əsərləri (rus dilində), 1980-ci ildə Əkbər İrəvanlı ilə birlikdə “Yunis Nuri” adlı kitabları nəşr edilmişdir. Nadir istedad sahibi olan S.Rizayev İrəvanda vəfat etmişdir.

Sabir Səfərov 1924-cü ildə İrəvan yaxınlığındakı Hacaparak kəndində anadan olmuşdur. 1942-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1955-ci ildə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun Tarix fakültəsini bitirmişdir. 1974-cü ildə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək, fəlsəfə elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır. “İkinci dərəcəli Vətən Müharibəsi”, “Qafqazın müdafiəsi”, “Qırmızı ulduz” və s. medal və mükafatlarla təltif olunmuşdur. 1967-88-ci illərdə İrəvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan şöbəsində 1988-ci ildən sonra isə Azərbaycan Texniki Universitetində dərş demişdir.

Sadiq Heydərzadə İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbində dərş demişdir.

Saleh Güllücinski İrəvan yaxınlığındakı Güllüce kəndində anadan olmuşdur. 1921-ci ilin əvvəllərində Vedi rayon İnqilab Komitəsinin ilk sədri olmuş, “Ermənistan” Fövqəladə Komissiyasının ilk müstəntiqlərindən olmuşdur. Onun “Ermənistan”da Azərbaycan ictimai-siyasi həyatında çox böyük rolu olmuşdur. Zaqafqaziya Kommunist Universitetini bitirmişdir.

Seyfulla Ağa oğlu Süleymanov Böyük Vedi kəndində anadan olmuşdur. İrəvan gimnaziyasını bitirmişdir. “Hümmət” təşkilatının fəallarından olmuşdur. 1920-ci ildə Naxçıvan FK-nın sədri təyin olunmuşdur. 1924-cü ildə Azərbaycan Xarici İşlər Komissarlığının nəzdində Xüsusi İdarənin rəisi vəzifəsində çalışmışdır. 1926-cı ildə yenidən Naxçıvan FK-nın sədri vəzifəsində

çalışmışdır. 1930-ci ildən 1941-ci ilə qədər Azərbaycan SSR Daxili İşlər Komissarlığında Əks-Kəşfiyyat və Banditizmə Qarşı şöbənin rəisi vəzifəsində, 1943-cü ildə SSRİ Xarici İşlər Nazirliyində və İranda SSRİ-nin konsulu vəzifələrində çalışmışdır. Xüsusi xidmətlərinə görə “Fəxri çekist” adına layiq görülmüşdür. 1947-ci ildə Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

Sona Qocayeva 1895-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Qadınlar klubunun formalaşmasında və qadınlar arasında milli maarifçilik ideyalarına və təbliğində onun da böyük rolu olmuşdur. Səmərəli pedaqoji fəaliyyətinə görə bir sıra mükafatlara layiq görülmüşdür.

Şair **Sərdar Cəlal** 1912-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. O, 1927-ci ildə İrəvanda yaradılmış Proletar Yazıçılar Cəmiyyətinin azərbaycanlı bölməsinin ən fəal və gənc üzvlərindən biri olmuşdur. S.Cəlal İrəvanda Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitinin formalaşmasında böyük rol oynamışdır.

Şəfiqə Məhərrəmo-va 1925-ci ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. Atasısı Məşədi Ələsgər Hüseynqulu oğlu İrəvanın ən məşhur tarixçilərindən olmuşdur. Məhərrəmovə 1943-cü ildə İrəvan Azərbaycanlı pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1943-cü ildən Amasiya rayonunda müəllim işləmişdir. Azərbaycanda

milli maarifimizin inkişafında böyük xidmətləri olmuşdur. 1973-cü ildə “Əməkdar müəllim” adına layiq görülmüşdür.

Şura Fərhadova İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvandakı azərbaycanlı məktəblərində və eləcə də Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda dil-ədəbiyyat dərslərini tədris etmişdir.

Şahbaz Məhəmmədli oğlu Sultanov İrəvan quberniyasının Üc-müədzin qəzasının Əkərək kəndin-də anadan olmuşdur. O, İrəvan gim-naziyasını bitirmişdir. 1937-ci ildə repressiyaya məruz qalmışdır.

Tacirə Cəfər qızı Bağirova (Bağırbəyova) 1913-cü ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu, sonra isə Azərbaycan Ali Pedaqoji İnstitutunu bitirdikdən sonra İrəvanda fəaliyyət göstərən “Əzizbəyov” adına azərbaycanlı və İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbində dərs demişdir. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmişdir. 1950-ci illərdə Azərbaycan Pedaqoji Universitetində, 1954-cü ildə Xarici Dillər İnstitutun-da müəllim işləmişdir. Əməkdar müəllim, fərdi təqaüdçü T.Bağirova 1982-ci ildə Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

Tapdıq Muxtar oğlu Əmiraslanov 1918-ci ildə Göyçə mahalının Zod kəndində anadan olmuşdur. O, 1937-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1954-cü ildə Basarkeçər rayonu partiya komitəsinin 2-ci katibi, 1959-cu ildə isə rayonun maarif şöbəsinin

müdiri vəzifələrində çalışmışdır. “Ermənistan”da milli maarifimizin inkişafında böyük xidmətləri olmuşdur.

Tərhan xanım Həsənova İrəvanda anadan olmuşdur. O, İrəvanda Azərbaycan maarifinin fədakarlarından biri olmuş, ömrünün böyük

bir hissəsini milli maarifçiliyimizin tərəqqisinə həsr etmişdir.

Tərhan xanım Məmmədəli qızı Sultanova 1890-ci ildə İrəvan quberniyasının Ücmüədzin qəzasının Əkərək kəndində anadan olmuşdur. 1913-cü ildə İrəvan şəhərində azərbaycanlı qızlar üçün açılmış 2 №-li

rus-tatar məktəbində dərs demişdir. Sonralar isə həmin məktəbin müdiri olmuşdur. O, Bakı şəhərində 132 №-li məktəbdə müəllim, direktor müavini vəzifələrində çalışmışdır. Səməralı pedaqoji fəaliyyətinə görə “Əməkdar müəllim” və “Qırmızı Əmək Bayrağı” ordeni ilə təltif edilmişdir.

Təvəkkül Kərimov 1916-cı ildə İrəvanda anadan olmuşdur. 1935-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbini bitirmişdir. 1941-ci ildə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun Fizika-riyaziyyat fakültəsini bitirmişdir. O, 1946-cı illərdə İrəvan Pedaqoji Texnikumunda və İrəvan Pedaqoji İnstitutun azərbaycanlı şöbəsində dərslər demişdir. 1948-ci ildə Xanlar rayonuna deportasiya edilmişdir.

Yunus Əkbər oğlu Süleymanov 1954-cü il mayın 9-da İrəvan şəhərində dünyaya gəlib. 1961-ci ildə İrəvan M.F.Axundov adına orta məktəbə daxil olub, 1971-ci ildə oranı müvəffəqiyyətlə bitirmişdir.

1971-1975-ci illərdə X.Abovyan adına Pedaqoji İnstitutunun Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyatı şöbəsində təhsil almışdır.

1975-1976-cı illərdə sovet ordusunda xidmət etmişdir. 1977-ci ildə İrəvanda Mədəniyyət Nazirliyində metodist vəzifəsində çalışmışdır.

1971-1982-ci illərdə İrəvanda Nazirlər Sovetində məsul vəzifədə çalışmış, 1982-1984-cü illərdə Bakı Ali Partiya məktəbində təhsil almışdır.

1984-1989-cu illərdə babası Yunis Nuri və əmisi Əziz Süleymanovun davamçısı olaraq C.Cabbarlı adına İrəvan Dövlət dram teatrında direktor vəzifəsində çalışmışdır. Daha sonra Ali Teatr direktoru kurslarında təhsil almışdır.

Yusif Mehdi oğlu Kazımov

1915-ci ildə İrəvanda anadan olmuşdur. İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. Bir müddət Zəngibasar rayon maarif şöbəsində müfəttiş vəzifəsində və Pedaqoji Texnikumda işə rəsm müəllimi kimi fəaliyyət göstərmişdir. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya olunduqdan sonra AMEA-nın Dilçilik İnstitutunda elmi işçi və şöbə müdiri vəzifələrində çalışmışdır.

Yunis Nuri 1878-ci ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. O, İrəvanda Azərbaycan mədəni həyatının önündə gedən fədakar ziyalılardan biri olmuşdur. 1935-ci ildə “Əməkdar artist” adına layiq görülmüş Yunis Nuri İrəvanda Azərbaycan Teatrının sütunlarından biri olmuşdur. 1939-cu ildə İrəvan şəhər sovetinin deputatı və bir sıra fəxri fərmanlara layiq görülmüşdür. İrəvanda Azərbaycan Teatrının uzun müddət rəhbəri olmuş Yunis Nuri həmin sənət məbədinin yaşaması böyük sənət ocağında çevrilməsində müstəsna xidmətləri olmuşdur.

Zal Abdullayev İrəvanda anadan olmuşdur. O, “Zəngi” qəzetinin ən fəal müxbirlərindən biri olmuşdur. O, müxbirlik etməklə yanaşı pedaqoji fəaliyyət də göstərmişdir. İrəvanda, bir sıra rayonlarda təlimatçı və s. vəzifələrdə çalışmışdır.

Zaman Mahmud oğlu Vəliyev 1912-ci ildə Basarkeçər rayonunda anadan olmuşdur. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin filologiya fakültəsini bitirmişdir. O, bir müddət İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda dərs demişdir. 1945-ci ildə İrəvan Pedaqoji İnstitutunun azərbaycanlı şöbəsi təşkil edilir və həmin şöbənin müdiri təyin edilir. Filologiya elmləri namizədi, dosent Z.Vəliyev 1960-cı ildən Xarici Dillər İnstitutunda dərs demişdir. 1948-ci ildə Azərbaycana deportasiya edilmişdir.

Zəhra Abbasova İrəvanda anadan olmuşdur. O, 1925-ci illərdə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunu bitirmişdir. Uzun müddət İrəvanda fəaliyyət göstərən “Əizibəyov” adına azərbaycanlı məktəbində və İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunda dərs demişdir. İrəvanda milli maarifimizin inkişafında onun da böyük zəhməti vardır.

Zəhra Cabbar qızı Əliyeva 1928-ci ildə yanvar ayının 28-də İrəvanda anadan olmuşdur. 1942-ci ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji məktəbini bitirmişdir. 1950-ci ildə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin dil-ədəbiyyat fakültəsini bitirmişdir. 1966-cı ildə dissertasiya müdafiə edərək, filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır. Zəhra xanımın elmi, pedaqoji, ədəbi və ictimai fəaliyyəti hökumət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, o, bir sıra orden, medal və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Zərifə İsmayıl qızı Budaqova

1929-cu ildə İrəvan şəhərində anadan olmuşdur. O, 1946-cı ildə İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdir. 1949-cu ildə API-nin Filologiya fakültəsini bitirmişdir. O, 1953-cü ildə namizədlik, 1963-cü ildə isə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Filologiya elmləri doktoru, professor, AMEA-nın müxbir üzvü Z.Budaqova 1987-ci

ildə AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun direktoru təyin edilmiş, ömrünün sonuna kimi bu vəzifədə çalışmışdır.

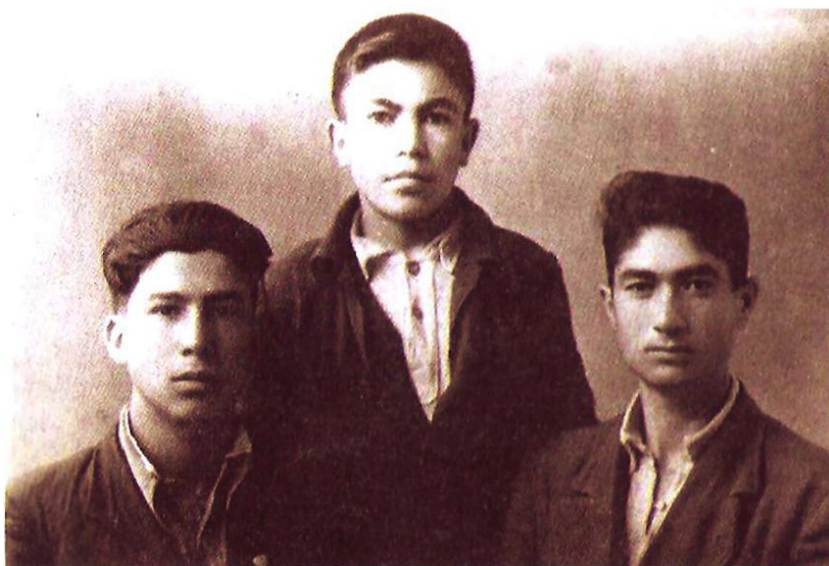
HƏR ŞƏKİL BİR TARİXDİR

Zəngibasar rayonu, Yuxarı Necili kənd orta məktəbinin 4-cü sinif şagirdləri riyaziyyat müəllimim Kərim Sadıqovla birlikdə, 1984-cü il

Cabbar Bağcabanın qızı Səminə xanım oğlu Söhrəblə birlikdə

İrəvan Pedaqoji məktəbinin II kurs tələbələri. Soldan: Şamil Qara oğlu Həsənov (Qəmərli rayonu), Budaq Budaqov (çobankərəli) və Qasım Mustafayev (Amasiya rayonunun Güllübulaq kəndi), 1947-ci il

Firudin Muğanlinski və müəllimə Cəfərova, İrəvan 1935-ci il

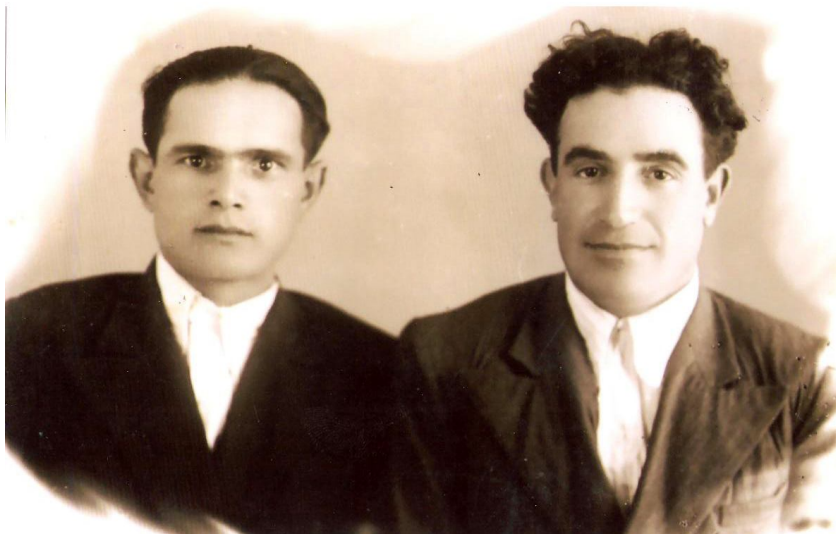
**Zəngibasar rayonu, Yuxarı Necili kənd orta məktəbinin
7-ci sinif şagirdləri müəllimləri ilə birlikdə, 1981-ci il**

**Pedaqoji Texnikumun tələbələri: Nurəli Qurbanov,
Cahangir Rüstəmov, Əbil Rzayev, Həsənəli Həsənov,
Bəhlul Bayramov, İrəvan 1932-ci il**

**İrəvan Pedaqoji Texnikumun tələbələri. İrəvan şəhəri. 1947-ci il.
Ayaq üstə duranlar: soldan sağa 6-cı B.Ə.Budaqov.**

**İrəvan Pedaqoji Məktəbinin məzunları Nurəli Qurbanov
və Ağabala Babayev, İrəvan, 1931**

Əsrəf Bayramov partiya fəallarında dərs deyən müəllim yoldaşları ilə birlikdə, Dərəçiçək, 1930

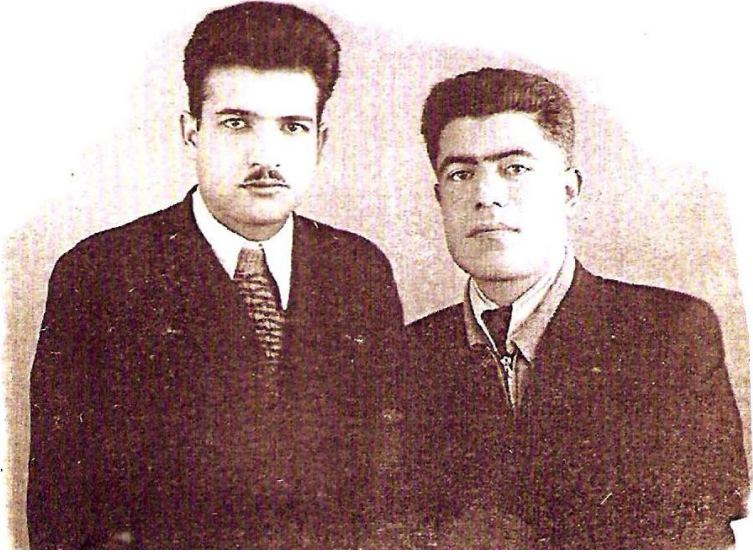
İrəvan Pedaqoji Məktəbinin ilk buraxılışı, 1929-cu il, İrəvan

**Mehdi Kazimov qızları Elmira, Səidə və Mina ilə birlikdə
1947-ci il, İrəvan**

**Pedaqoji Texnikumun II kurs tələbələri
1947-ci il, İrəvan**

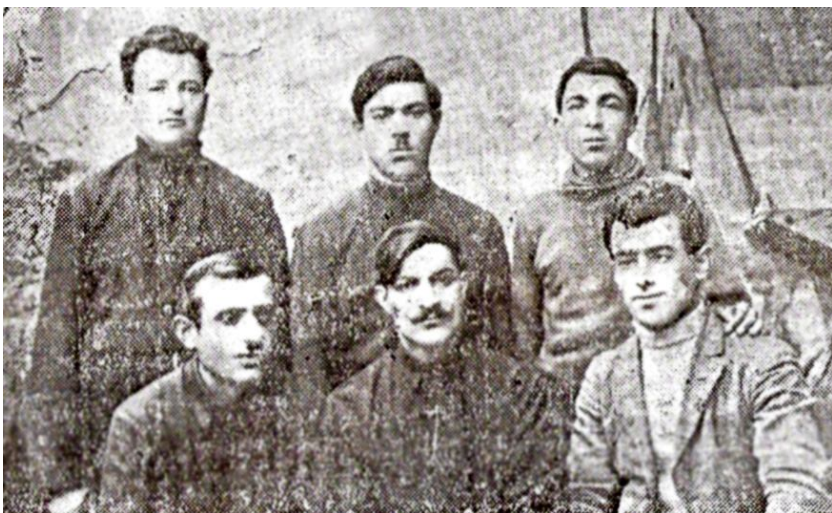
**Əli Fərəcov tələbə yoldaşı
Həbib Həsənovla birlikdə, İrəvan 1940**

Bülbül Kazımova ailə üzvləri ilə birlikdə, 1956-cı il

Solda Budaq Budaqov, ortada Mirisa Əliyev, sağda Tapdıq Həsənov, İrəvan, 1944-cü il

“Zəngi” qəzetinin mətbəə işçilərindən bir qrup, İrəvan, 1929-cu il

**İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Məktəbinin binası,
İrəvan, 1934-cü il**

**Ceyran Zeynalova müəllim kollektivi ilə birlikdə
Amasiya, 1962-ci il**

**1977-1978-ci tədris ili, 1a sinfi, Ceyran müəllimə
şagirdləri ilə birlikdə, Amasiya**

**Ceyran Zeynalova Amasiya rayonu Amasiya orta məktəbinin
müəllim kollektivi ilə birlikdə, Amasiya, 1965**

Şəfiqə Məhərrəmovə qurultayda, Moskva, 1959

**Məmmədəli Məhərrəmov və
Şəfiqə Məhərrəmovə (Avşarova)**

**M.Müşviq, M.S.Ordubadi, Yusif Vəzirov və H.Mehdi
İrəvanda “Zəngi” qəzeti redaksiyasında, İrəvan, 1935-ci il**

**İrəvan işçi fakültəsinin türk şöbəsinə iki aylıq hazırlıq kursunun
müdavimləri ilə birlikdə. Kursun müdiri Cəfər Əhmədov, sağda
müəllim Həbib Məhəmmədzadə, solda isə Salman Rəhimov**

**Sağdan
prokuror
Əhməd
Məmmədov,
xalq yazıçısı
Anar,
Knyaz Mirzəyev,
Vahid
Məmmədov,
İrəvan**

**Zəngibasar rayonu Yuxarı Necili kənd orta məktəbinin
şagirdləri Sabir müəllimlə birlikdə, 1984**

1-ci sırada soldan ikinci Akif Seyidov, ondan sağda Hatəm Qurbanov, 2-ci sırada soldan ikinci Həmid, ondan sağda Soltan Hüseynov, onunla yanaşı oturan Kamil Sadıqov, 3-cü cərgədə soldan 1-ci Nurəddin İbrahimov, ondan solda Məmməd Əliyev və onun yanında oturan Bahadur Xəsməmmədov və b.

İrəvan azərbaycanlı qadınlar klubu. Bülbül Kazımova azərbaycanlı qadınlar klubunun ilk qzvləri arasında, İrəvan, 1926-cı il

İrəvan rus-müsəlman qız məktəbi. Məktəbin yaradıcısı: Məmmədqulu bəy Kərim Soltani, Yevgeniya Georgiyevna Pxadze, Məmməd vəli Qəmərinski, Antonina Valerianovna şagirdləri ilə birlikdə, İrəvan, 1902-ci il

**İrəvan Azərbaycanlı Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun
I kurs tələbələri, İrəvan, 1946-cı il**

**Nərimanlı (Uluxanlı) cavanlar məktəbi,
Uluxanlı, 1931-ci il**

**Cabbar
Bağcaban
şagirdləri ilə
birlikdə**

**Tağı Baxışov,
Yusif Kazımov və b.,
Gümrü, 03.07.1925**

Zəngibasar rayonunun Göygümbət kəndində azərbaycanlı sənətçilərin konserti, Göygümbət kəndi, 1940-cı il Pedaqoji Məktəbin tələbələri müəllimləri ilə birlikdə, İrəvan, 1928-ci il

İrəvan Pedaqoji Məktəbinin tələbələri müəllimləri ilə birlikdə, İrəvan, 1928-ci il

**Soldan sağa: Fövqiyyə xanım, Zərri xanım və Bülbül
Kəngərlinskilər, İrəvan, 1924-cü il**

**İrəvanlı Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunun
I kurs tələbələri, müəllimləri Ələsrəf Bayramov (coğrafiya
müəllimi) və Şura Fəhrədova (ana dili müəllimi) ilə birlikdə,
İrəvan, 1945/1946-cı tədris ili**

**Əsrəf Bayramov müəllim yoldaşları ilə Dərəçiçəkdə,
1934-cü il**

**Həşimbəy məktəbinin şagirdləri müəllimləri ilə birlikdə,
İrəvan, 1940-cı il**

**Məmməd Fərəcov şagirdləri ilə birlikdə
(Haşimbəy məktəbi, İrəvan, 1944)**

**İrəvan Pedaqoji İnstitutu, Hüseyn İsmayılov, Knyaz Mirzəyev,
İnayət Bəktəşi, Fərrux Rzayev, Məhərrəm Hüseynov, və Məsim
Məmmədov, imtahan götürərkən, İrəvan, 1987-ci il**

**Bülbül Kazımova
qızı ilə birlikdə,
İrəvan, 1936**

**Bülbül xanım
Kəngərinskaya
oğlanları
Nurəddin
və Ulduz ilə
İrəvan, 1930**

Azərbaycanlı müəllimlər kursu, İrəvan, 10.08.1932

**Məmməd Fərəcov, Şura Fəhrədova şagirdləri ilə birlikdə,
İrəvan, 1939-cu il**

**Müəllimlər: Raziyə Abdullayeva, Şura Fəhradova,
Əkbər Məmmədov, Məmməd Əliyev və b., Əzizbəyov adına
azərbaycanlı məktəbi, İrəvan, 1947**

Bülbül Kazımova Mina və Elmira qızları ilə birlikdə

Səməd Vurğun, Nigar Rəfibəyli, Mirvarid Dilbazi, Zaman Vəliyev, Böyükağa Qasımzadə və b., İrəvan, 1946

Məmməd Fərəcov şagirdləri ilə birlikdə, İrəvan, 1938-ci il

**Tərlan xanım həyat yoldaşı Teymur bəy İsmayıl oğlu Sultanzadə
ilə Vladikavkaz rus-tatar məktəbində, 1925-ci il**

**“Zəngi” qəzetinin redaksiya heyəti, Fatma Əfəndiyeva qəzet
əməkdaşları arasında, İrəvan, 1927-ci il**

**Tərլan xanım
uşaqları
Fəridə xanım
Sultanzadə,
Nuşirəvan
Sultanzadə ilə,
Bakı, 1937-ci il**

**Tərլan xanım
Sultanova
qardaşı
İsfəndiyar bəyin
həyat yoldaşı ilə,
İstanbul, 1913-cü il**

**Sultanova Tərhan xanım xanım qohumları arasında,
Uluxanlı, 1911**

**Azsaylı xalqların qurultayında, İrəvan, 1923. 4-cü sırada
sağ tərəfdən birinci, Mehdi Kazımov**

Bülbül Kazımova, Səcidə Qayıbova, Lala Qazıyeva, Bala Əfəndiyev, Mehdi Kazımov, Əkbər Rizayev, Firəngiz Rizayeva və b. ziyahlar İrəvan Azərbaycanlı Qadınlar Klubunda, İrəvan, 1925-ci il

İrəvan Qadınlar Gimnaziyasında təhsil alan azərbaycanlı qadınlar, 1898-ci il, İrəvan

Тәрлан ханым Sultanova ата yurdu Әкәрәк кәндиндә, 1912

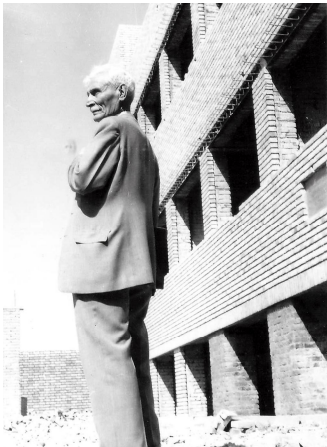
**Soldan 7-ci Bala Əfəndiyev İrəvan ziyalıları arasında,
İrəvan, 1927-ci il**

Əsrəf Bayramov şagirdlərinin əhatəsində, İrəvan, 1929-cu il

İrəvan Azərbaycanlı Qadınlar Klubunun açılışı zamanı, İrəvan, 1923-cü il: Bala Əfəndiyev, Fatma Əfəndiyeva, Bülbül Kazımova, Əkbər Rizayev, Cəmil Əliyev, Yusif Fikrət, Məhəmməd Yusifzadə, Məhəmməd Abbasov və b.

Cabbar Əsgərzadə (Bağcaban) qızı Səminə ilə

**İrəvan gimnaziyasının müəllimləri,
İrəvan, 1903-cü il**

**İrəvan gimnaziyasında təhsil alan tələbələr,
İrəvan, 1893-cü il**

**Məmmədqulu bəy Kəngərli, A.Kalinina şagirdləri ilə,
İrəvan, 1902-ci il**

**Mirzə Cabbar Məmmədzadə (sağda),
Mirzə Abbas (ortada) və İbadulla Muğanlinski**

Dərəçiçək, 23 iyun 1901-ci il

**Partiya məktəbinin azərbaycanlı kursantlarının buraxılışı,
1935/1936-cı il, İrəvan şəhəri**

*Şəkilə sağdan -
Bağır Ulduz II kursda
oxuyarkən tələbə dostları
Kamil Qurbanov, Qədir
İsmayilzadə ilə.
İrəvan, Çəder çay körpüsü
üstündə. 1948-ci il.*

**Ағабəy Бағırбəyов
Киев Университетинин
һүқуқ факүлтəсинин
тəлəбəsi, 1912-сi ил**

**Əһмəd Һасиyев
İрəvən,
yanvar, 1908-сi ил**

**İrəvan gimnaziyasının azərbaycanlı tələbələri,
yuxarıda sağdan Ağabəy Bağırbəyov, aşağıda soldan Firuz
Ordubadski və başqaları,
İrəvan, 1903-1904-cü illər**

**İrəvan gimnaziyasının tələbələri,
soldan sağa F.Ordubadski, A.Bağırbəyov, Y.Qazıyev,
İrəvan, 190-1905-ci illər**

Əli Əliyev
İrəvan
gimnaziyasında
təhsil alarkən,
İrəvan, 1902-ci il

Hüseyn Əliyev
İrəvan
gimnaziyasında
təhsil alarkən,
İrəvan,
30 avqust 1903-cü il

**Erivanskiy
4 oktyabr 1907-ci il, İrəvan**

**İrəvan Qızlar Gimnaziyası,
Tərhan xanım Sultanova gimnaziya
təhsil alan azərbaycanlı qızlarla birlikdə**

**Naz Erivanskaya (Makinskaya)
ortancıl qardaşı Allahyar və Zivər xanım**

**Aşağıda soldan: A. Kalinina, Pxakadze, İrəvan, 1903.
Bir qrup müəllimlər: yuxarıda soldan: Q.Smironov,
Məmmədqulu bəy Kəngərli, Haşimbəy Nərimanbəyov**

**İrəvan Gimnaziyasının şagirdləri, sağdan 2-ci oturan
Firuz Ordubadskiy, İrəvan, 1902-cü il**

**İrəvan,
1930-cu il**

**Mehdi xan
Erivanski
İrəvan
Gimnaziyasında
təhsil alarkən**

Azərbaycan nümayəndələri: Mir Cəlal, Mədəniyyət naziri Zakir Bağırov, ADU ped. Əlyar Qarabağlı, jurnalist və ADU-nun pedaqoqu Seyfəddin Dağlı Raziyyə Abdullayevanın direktor olduğu Kirov adına azərbaycanlı məktəbində, İrəvan, 1953-cü il

Cahangir Əliyev “Sovet Ermənistanı” qəzetinin redaksiyasının əməkdaşları ilə birlikdə, İrəvan

Zəngibasar rayonunun Aşağı Necili kəndində bağça uşaqları müəllimə Rəhilə ilə birlikdə

“Sovet Ermənistanı” qəzetinin redaktoru Zərbəli Qurbanov, pedaqoji elmlər doktoru, professor Hüseyn Əhmədov və Miri Qənbərov, İrəvan, 1988

**Ələsrəf Bayramov, Mübariz Əlizadə,
Mehdi Əlizadə və Əli Bayramov,
Dərəçiçək, 19.08.1931-ci il**

Professor Cəfər Cəfərov görkəmli ictimai-siyasi xadim, tibb elmləri doktoru, professor Əziz Əliyevin 90 illik yubileyində

İrəvan Pedaqoji İnstitutunun azərbaycanlı şöbəsinin 1-ci kurs tələbələri: Əli Bayramov, Bağır Bağırov və Kamil Qurbanov, İrəvan, 1947-ci il

**Zərbəli Qurbanov Aşıq Ələsgərin 150 illik yubileyi münasibətilə
aşığın məzarı üstünə əklil qoyarkən, Basarkeçər rayonu**

**Zəngibasar mahalının Yuxarı Necili kənd orta məktəbinin
şagirdləri coğrafiya müəllimləri Bahaddin müəllimlə birlikdə,
1986-cı il**

**Zərbəli Qurbanovun Basarkeçər rayon İcraiyyə Komitəsinin sədri
işləyərkən keçirdiyi icaslardan biri, İrəvan, 1987-ci il**

Professor Cəfər Cəfərov professor Məhərrə Hüseynova ilə birlikdə

**Əməkdar elm xadimi, professor Həsən Mirzəyev və
professor Cəfər Cəfərov**

**Azərbaycanlı şagirdlər müəllimləri ilə birlikdə
İrəvan, 1927-ci il**

Yunis Nuri Polad Qartal, 20.01.1939, İrəvan

İrəvan Azərbaycan teatr sənətinin yaradıcı kollektivi 1935-1936-cı illərdə: A.Məmmədov, H.Mirzəyev, L. Babayeva, Z.Şahbazov, B.Qələndərli, Yunis Nuri, Ə.Əliyeva, İ.Dağstanlı, C.Əliyev, Ə.Süleymanov, K.Hovhannesyanyan, M.Qaraxanov, M.Ramazanov, Ə.İmanov, Ə.Zeynalov, İ.Hüseynov

Cahangir Əliyev çıxış edərkən, İrəvan, 1986

“Sovet Ermənistanı” qəzeti redaksiyasının işçiləri: aşağıda Əlişrəf Bayramov, Lətif Hüseynov, yuxarıda İsmayıl Şükürzadə və Hidayət Hüseynov

“Sovet Ermənistanı” qəzetinin redaksiyası, qəzetin baş redaktoru Zərbəli Qurbanov nəvəsi Xəqani ilə

Rəziyə İsmayılova Pedaqoji Texnikumda dərslər zamanı

Cabbar Bağcaban şagirdləri ilə birlikdə

**Zəngibasar rayonunu Yuxarı Necili taş orta məktəbinin
3-cü sinif şagirdləri Nəzakət müəllimə ilə birlikdə, 1982-ci il**

**Zəngibasar rayonunu Yuxarı Necili tam orta məktəbinin
3-cü sinif şagirdləri Arifə müəllimə ilə birlikdə, 1982-ci il**

İrəvan Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunun tələbələri, müəllimləri Mehdi Kazımov, Mir Cəfər Ələkbərov, məktəbin direktoru Əsgər Cəfərov və b. ilə birlikdə. İrəvan, 1947-ci il

Azərbaycanlı Pedaqoji Texnikumunun direktoru Əsgər Cəfərov tələbələri ilə birlikdə. İrəvan, 1948-ci il

Rəziyə İsmayılova şagirdləri ilə birlikdə

Zərbəli Qurbanov, pedaqoji elmlər doktoru, professor Hüseyn Əhmədov və dosent Miri Qənbərov "Sovet Ermənistanı" qəzeti redaksiyasında, İrəvan

Şair Cabir Novruz İrəvanda “Sovet Ermənistanı” qəzeti redaksiyasında, qəzetin baş redaktoru Həbib Həsənov, Əkbər İrəvanlı, Məhərrəm Bayramov və başqaları ilə birlikdə, İrəvan, 1970

“Sovet Ermənistanı” qəzeti Redaksiya Heyətinin İrəvan Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan dili şöbəsinin müəllimləri ilə görüşü

**“Sovet Ermənistanı” qəzetinin baş redaktoru Zərbəli Qurbanv,
İrəvan, 1987**

“Sovet Ermənistanı” qəzetinin Redaksiya Heyəti, İrəvan, 1986

Әkbәр İrəvanlı, Abdulla Şaiq, Elməddin Əlibəyzadə, 1955

Ermənistan SSR Yazıçılar İttifaqının iclasında, soldan ikinci Hidayət Orucov, soldan dördüncü Cahangir Əliyev, İrəvan, may 1982

“İrəvanda milli maarifçilik” kitabının təqdimatı, Bakı, 2018

SSRİ Ali Sovetinin deputatı Rəziyə Abdullayeva qurultayda, Kreml, 1954, arxada soldan üçüncü

Səməd Ağamalı oğlu, Fərhad Ağazadə, Bala Əfəndiyev və başqaları

Axundov adına məktəbin müəllimləri Mənzərə Səfərova və Şəfiqə xanım şagirdləri ilə birlikdə

**B.Rzazadə, Hüseyn müəllim, Həbib müəllim, R.Abdullayeva,
Dürü müəllimə, Fəridə müəllimə, Tərlan müəllimə, Suqra
müəllimə, Əli Ağayev, Surə müəllimə 9 may paradında,
İrəvan, 1953**

Kirov adına məktəbin direktoru Rəziyə Abdullayeva buraxılış imtahanında, İrəvan, 1960

**“Sovet Ermənistanı” qəzetinin əməkdaşları.
Həbib Həsənov qəzetin əməkdaşları ilə birlikdə**

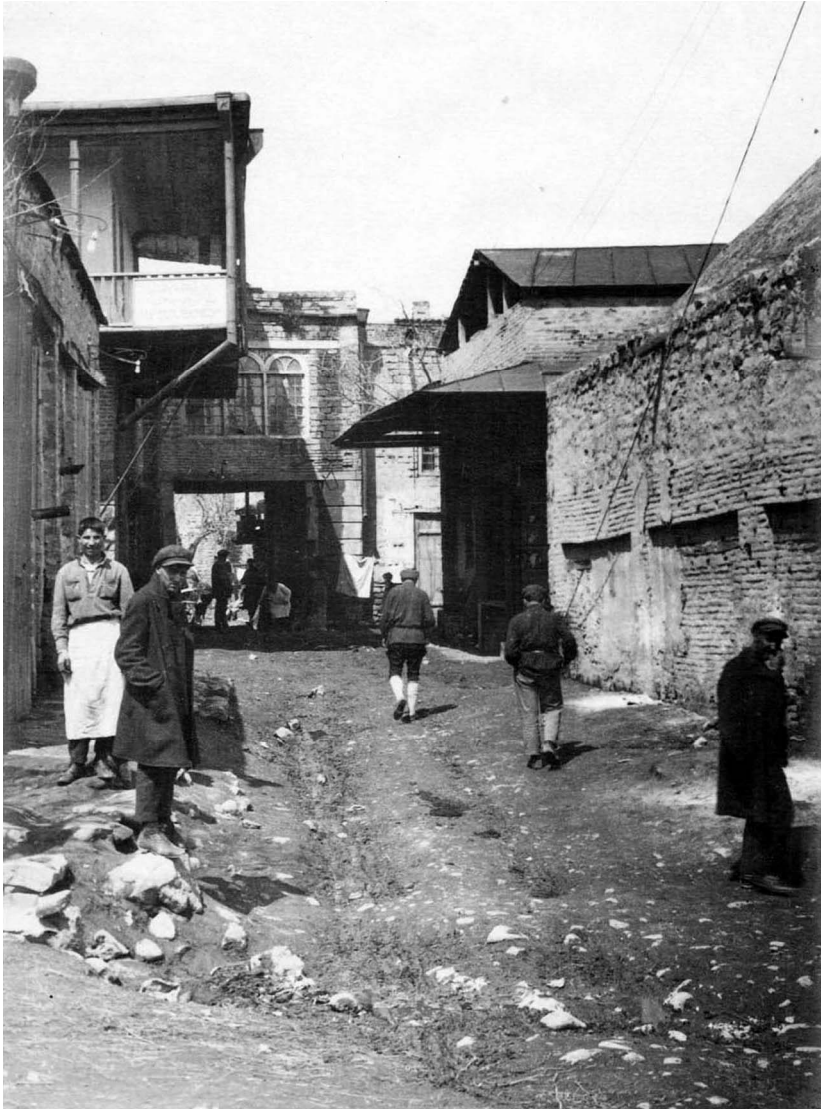
**Mir Cəlal Paşayev, həyat yoldaşı Püstə xanım və Əkbər İrəvanlı,
İrəvan, 1970**

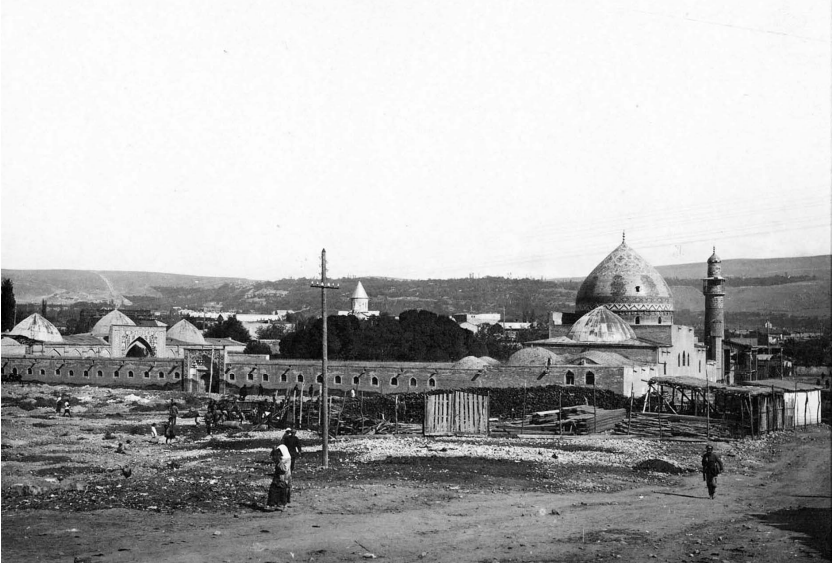
İsrafil Məmmədov, Knyaz Mirzəyev, Zərbəli Qurbanov, İsmixan Məmmədov (Didərgin), Vilayət Salmanov şair Məmməd Aslanla birlikdə, İrəvan, 1986

Pənah xanın evi, İrəvanda Azərbaycan Teatrının ilk tamaşaları burada oynanmışdır

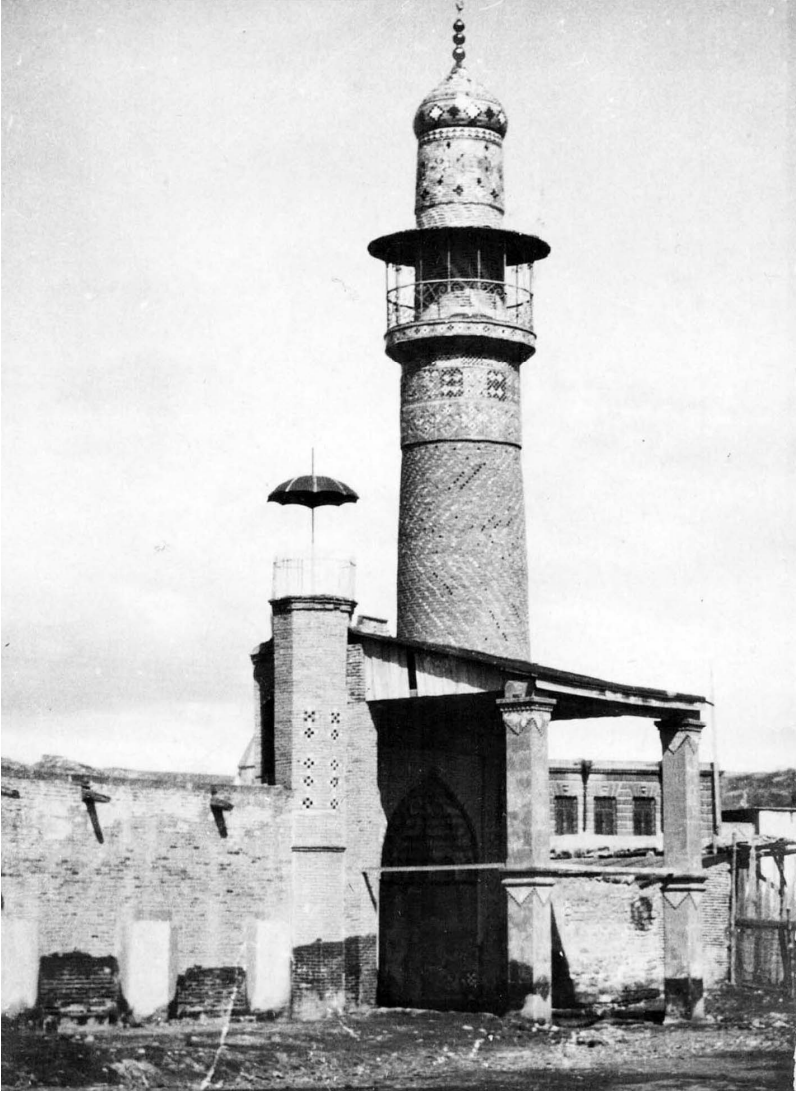
**Рənah хан күүсəсindəкi Şərq мəмарlıқ үслубунда тикилмиş ейван,
İрəван**

Göy məscidin görünüşü

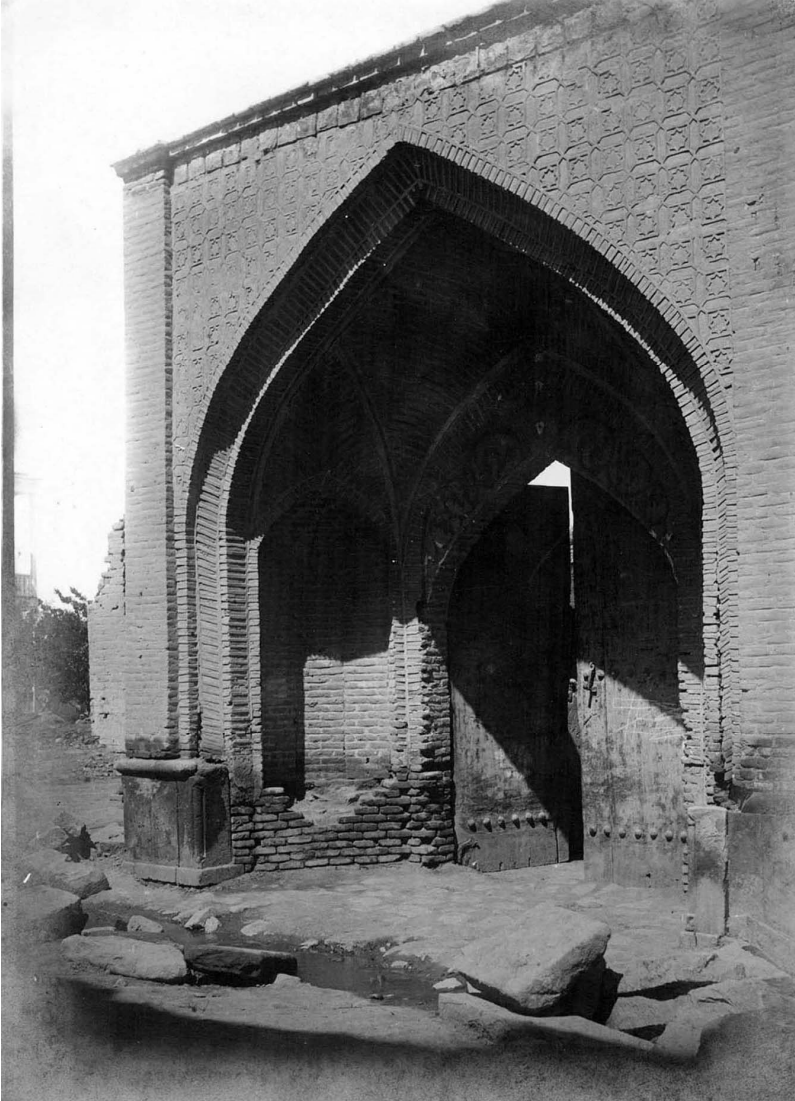
İrəvandakı kilsə və qəbirlərin qalıqları

İrevanda Günlük məscidin görüntüsü

**Şərq memarlıq üslubunda tikilmiş binanın
xarabalıqları**

Şərq memarlıq üslubunu özündə əks etdirən tikili

İrəvanda dağıdılmış abidənin xarabalıqları

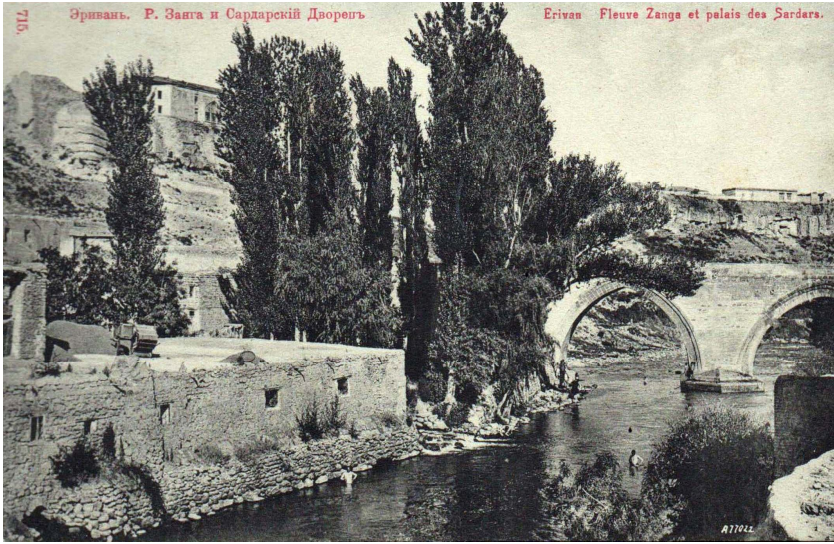
İrəvanda Göy məscidin bir görünüşü

İrəvanın qədim görünüşü

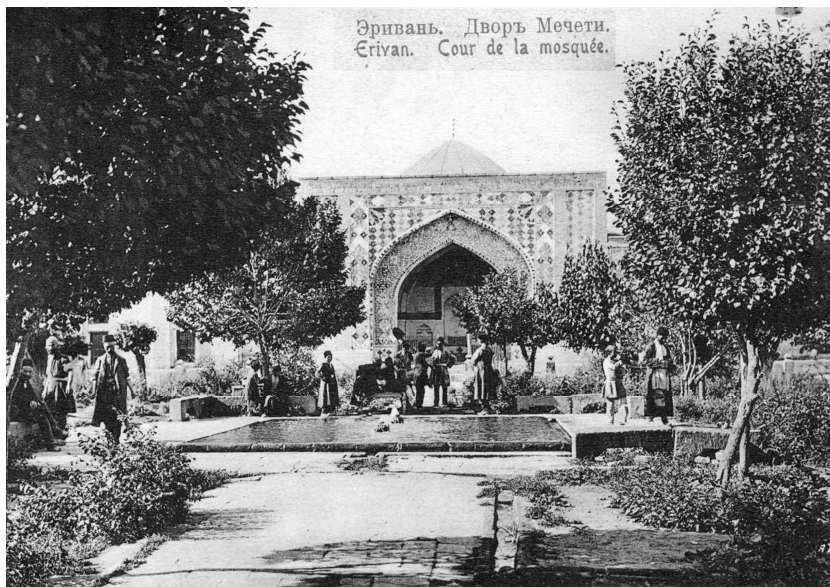
İrəvanda polis idarəsinin binası

İrəvanda Sərdar sarayının yanından axan Zəngi çayının görünüşü

İrəvanın ümumi görünüşü

İrəvanda Göy məscidin həyəti

Köhnə bazar

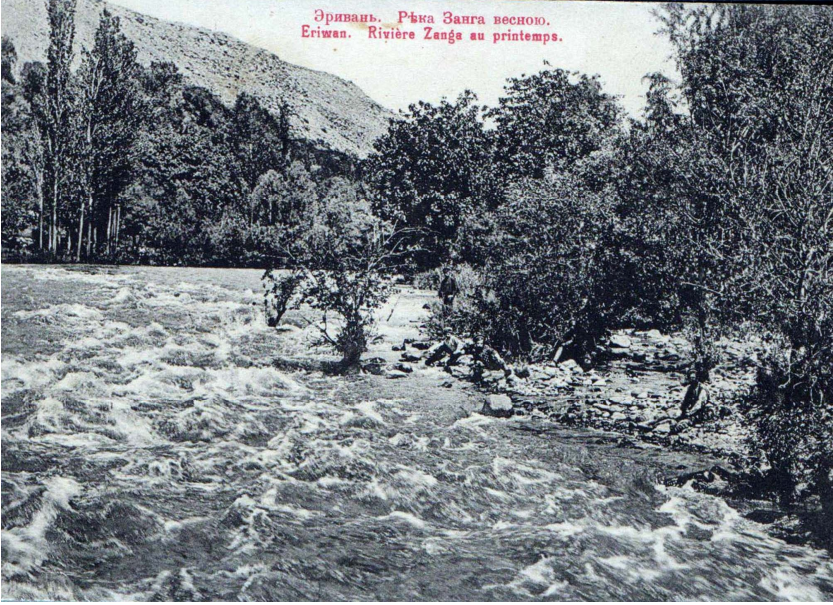

İrəvan yaxınlığındakı Çobankərə kəndindən bir görünüş. Bu kənd öz dəvəçiləri ilə bütün Şərqdə məşhur idi. Burada yaşayan Dəvəçilər tayfası xüsusilə dəvəçiliklə məşğul olurdular

Эривань. Мечеть. - Erivan. Mosquée.

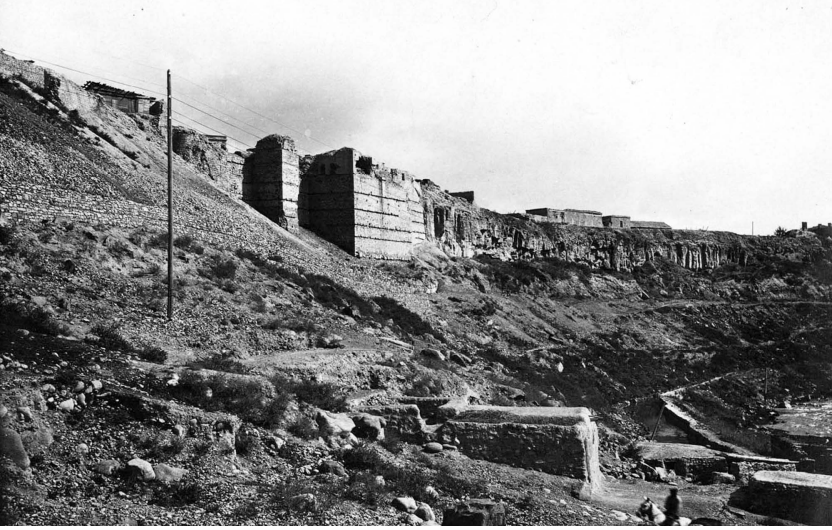
Göy məscidin bir görünüşü

Zəngi çayının payız fəslindəki görünüşü

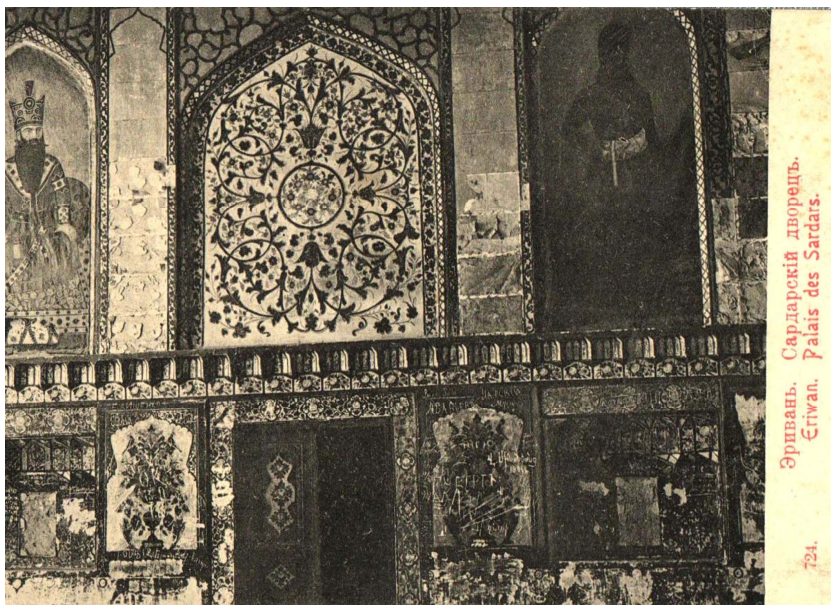
İrəvanın bir görünüşü

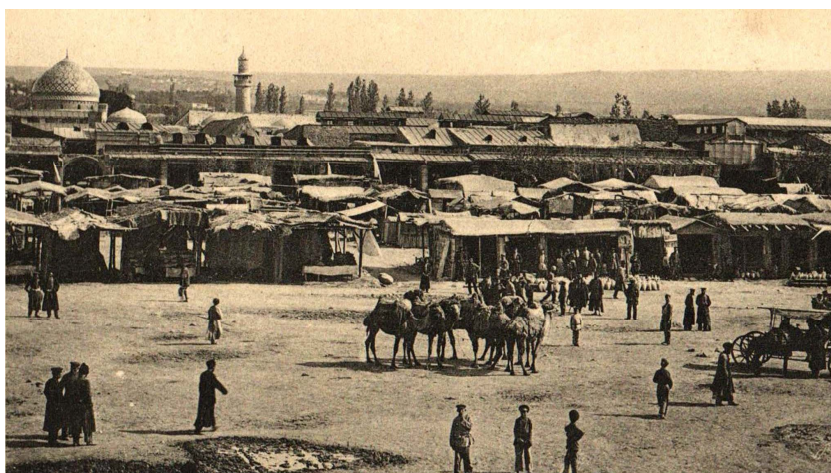
İrəvanda Sərdar sarayının yerləşdiyi ərazi

İrəvanda azərbaycanlıya məxsus bəy evi

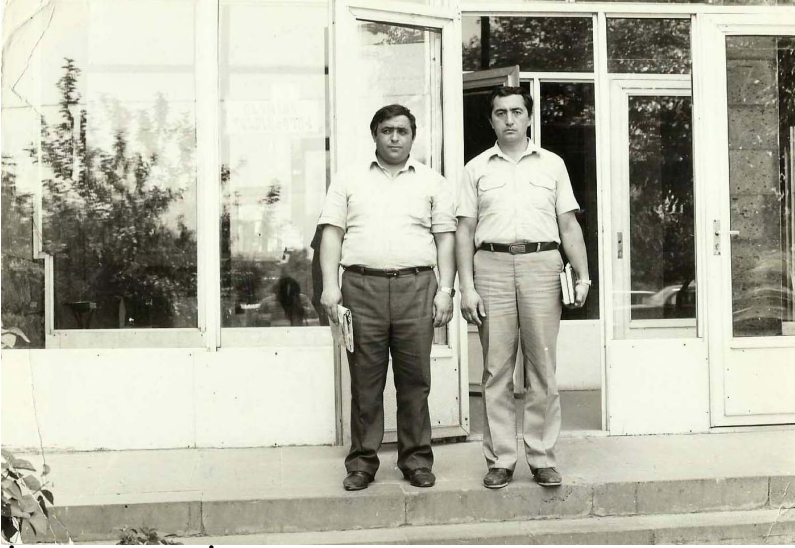
İrəvanda Sərdar sarayı

İrəvanda Bazar meydanı

**İrəvanda Sərdar sarayının
Güzgüli salonu**

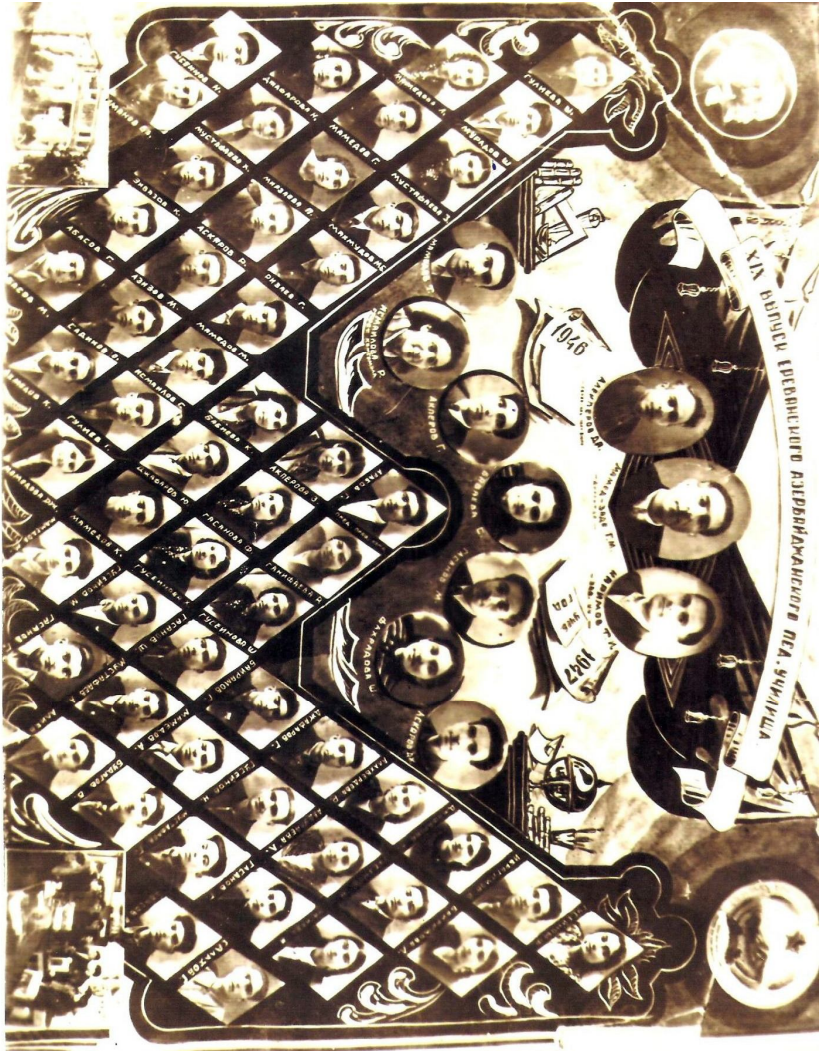
İrəvan Pedaqoji İnstitutunun azərbaycanlı şöbəsinin müəllimləri: filologiya elmləri doktoru, professor Məhərrəm Hüseynov və filologiya elmləri doktoru, professor Hüseyn İsmayılov, İrəvan 1980-ci il

Ququ müəllimə İrəvanda azərbaycanlı uşaq bağçasının uşaqları ilə birlikdə, İrəvan, 1960

Zəngibasar rayonunun Yuxarı Necili kənd tam orta məktəbinin müəllimləri: 1-ci sırada oturanlar soldan: Sədət Quliyeva, Arifə Məmmədova, Sona Mustafayeva, Firuzə Tanrıverdiyeva, Lida Hüseynova, Qönçə Həsənova; 2-ci sırada oturanlar soldan: Qadir Məmmədov, Məhərrəm müəllim, Xəlil Ələkbərov, Bahadin Məmmədov; ayaq üstə duranlar soldan: Hüseyn müəllim, Teyyub Əzizov, Qadir müəllim, Kərim Sadıqov, Bayram.

Кубанский
ДЕП. ИНСТИТУТ им. Х. АБОВЯНА
 ИСТОРИКО-ОМЛОГУТНЕСКИЙ ФАКУЛТЕТ
Кубанский канцелярский кабинет!

ЕВРАХИМ ЕВРАХИМ А. ВЕНЕЛОВ Р. ЛЮДИН А. АНДРЕЙ В. ЕРМИН Г. ПЕТРОВ О. ДАВ. Ф. ЮРИЙ-СТАЕ А.

И. ИУМЕРИ Г. ТАРЕЛОВ Ю. АХМЕДОВ М. ТА. ИИДОВ М. ХА. АРАБОВ С. ТАМБРАДОВ С. ТАМБРАДОВ Ф. ТАМБРАДОВ Г. ТАМБРАДОВ Г. ТАМБРАДОВ С. ТАМБРАДОВ С.

М. П. АРАБОВ М. ПАВЛОВ Ф. АИМОВ Ф. АИМОВ Р. НЕДИМОВ М. ДАВРАДОВ Г. ТАМБРАДОВ Г.

АИМОВ М. БАРАБАНОВ С.

1958

1959

Выпускники
Ереванского
ПЕДАГОГИЧЕСКОГО *инст.*

имени Д. Абовяна
Филологический факультет
(азербайджанский сектор)

1977-78 уч. год

Г. САФАРЬЕВ

К. МИРЗОЕВ
зам. декана

А. ПОГОСЯН
ректор

М. БАЙРАМОВ

А. ЕРЕВАНЛЫ

О. РЗАЕВ

С. САФАРЬЕВ

М. ГУСЕЙНОВ

М. МАМЕДОВ
курс. рук.

Г. ИСМАЙЛОВ

А. Ибрагимова

В. Исаева

Н. Алиева

Э. Садогоров

М. Гаджева

ЭЛИТОВА А.	ЮСЕНОВА А.	АБЫСАЛИТОВА Н.	КАУЧИКОВА Г.	ЮСЕНОВА С.	ИСМАЙЛОВА Э.	ЮСЕНОВА А.	АБЫСАЛИТОВА Н.	КАУЧИКОВА Г.	ЮСЕНОВА С.	ИСМАЙЛОВА Э.	ЮСЕНОВА А.	АБЫСАЛИТОВА Н.	КАУЧИКОВА Г.
ЭЛИТОВА Э.	МЕММЕДИЛОВ В.	ЧИБЕКОВА Т.	АДИЛБЕКОВА Н.	МУХАМБА Е.	МЕММЕДИЛОВ Н.	ЭЛИТОВА Э.	МЕММЕДИЛОВ В.	ЧИБЕКОВА Т.	АДИЛБЕКОВА Н.	МУХАМБА Е.	МЕММЕДИЛОВ Н.	ЭЛИТОВА Э.	МЕММЕДИЛОВ В.
НАСАНОВА Н.											ВАЛИТОВ С.		

АҒБУЛАГ КӘНД ОРТА МӘКТАБЫНИН IX БУРАХЫДЛЫШЫ 1976 - 1977 дәрс или

АДИТЕВ И. /Абасов И./	АБАСОВ Х. /Абасов Х./	ЭЛИТОВ И. /Адилетов И./	ЭЙТАЛОВ М. /Итбаев М./	АСКАРОВ С. /Аскар С./	АДИТЕВ И. /Адилетов И./	АБАСОВ Х. /Абасов Х./	ЭЛИТОВ И. /Адилетов И./	ЭЙТАЛОВ М. /Итбаев М./	АСКАРОВ С. /Аскар С./
РУСТАМОВ Н. /Адилетов Н./	ЭЛИТОВ Х. /Абасов Х./	КАУЧИКОВА Г. /Адилетов Г./	МУХАМБА Е. /Адилетов Е./	МЕММЕДИЛОВ И. /Адилетов И./	РУСТАМОВ Н. /Адилетов Н./	ЭЛИТОВ Х. /Абасов Х./	КАУЧИКОВА Г. /Адилетов Г./	МУХАМБА Е. /Адилетов Е./	МЕММЕДИЛОВ И. /Адилетов И./
РУСТАМОВ С. /Адилетов С./	КАУЧИКОВА Э.	МЕММЕДИЛОВ И.							

ВЫПУСКНИКИ

*средней школы с. ИШАНИ
Илаксского района
1987-88 уч. год*

Роман F.
зачет: удовлетвор.

Андронов A.
зачет: хорошо.

Михайлов A.
зачет: хорошо.

Мамонтов B.

Захаренко A.
кач. преем. ИИИИ.

Аефимов С.
кач. преем. X.IV.

Алексеев K.

Паден R.

Ананов T.

Анисимов A.

Романов A.

Романов С.

Нижников M.

Захаренко Y.

Кузнецов С.

Козлов A.

Козлов F.

Козлов S.

Козлов F.

Козлов A.

Ереванский ордена Трудового
Красного Знамени Армянский
Государственный Педагогический
Институт им. Х. Абовяна
Азерб. Факультет

МИРЗОЕВ К.
/Зав. Кафедры/
Доцент

АЛИМИРЗАЕВ Х.
/Докт. Профес./

КОСЯН В.
Декан
/Докт. Профессор/

ИНАЯД Б.
/Докт. Профес./

МОМЕДОВ М.
/Руководитель/

МАМЕДОВ И.
/Канд. Наук/

КУСЕЙНОВ М.
/Канд. Наук/

САЛАХОВА А.
/Канд. Наук/

РЗАЕВ Ф.

ИСМАИЛОВ Г.

БАБАЕВ Б.

ГАШИМОВА Д.Ж.

РУСТАМОВ Ф.

1983~1984 уч.г.

НАГИЕВ Э.

ГАСИМОВА С.

КАРИМОВ.

Учените на Союз С. Идрисови, Д. Петрови, Р. Дичев, др. Кочеварец, К. Димитров, С. Стефанови, В. Димитров

Михаил К. Митков, Др.

Лосовиде И. Митков, др. Вукочева К.

Савице И. Савице И. Савице И. Савице И. Савице И.

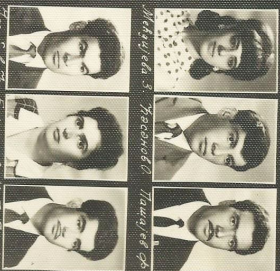
Педагошки институт
Старагочика укашумасичини
Народниан шобаси!

1967-1968
тав-ши

У. Нобјан АРНА с Ршени ДУВАЯТ

Кочеварец, С. Митков, В. Димитров, С. Стефанов, И. Митков, А. Димитров

Митков, С. Митков, К. Митков, Д. Митков, В. Митков, С. Митков

MÜNDƏRİCAT

Yurd nisgilli ziyalılar.....	3
Hər şəkil bir tarixdir	53
Milli maarifimizin irəvan səhifələri.....	140

İrəvan: Ensiklopedik foto-toplu.

Bakı, ADPU-nun nəşriyyatı, 2019.

Nəşriyyat direktoru:

Hüseyn Hacıyev